

Christianshavneren

Bydelsavis nr. 8 / November 2017 / 35.årgang

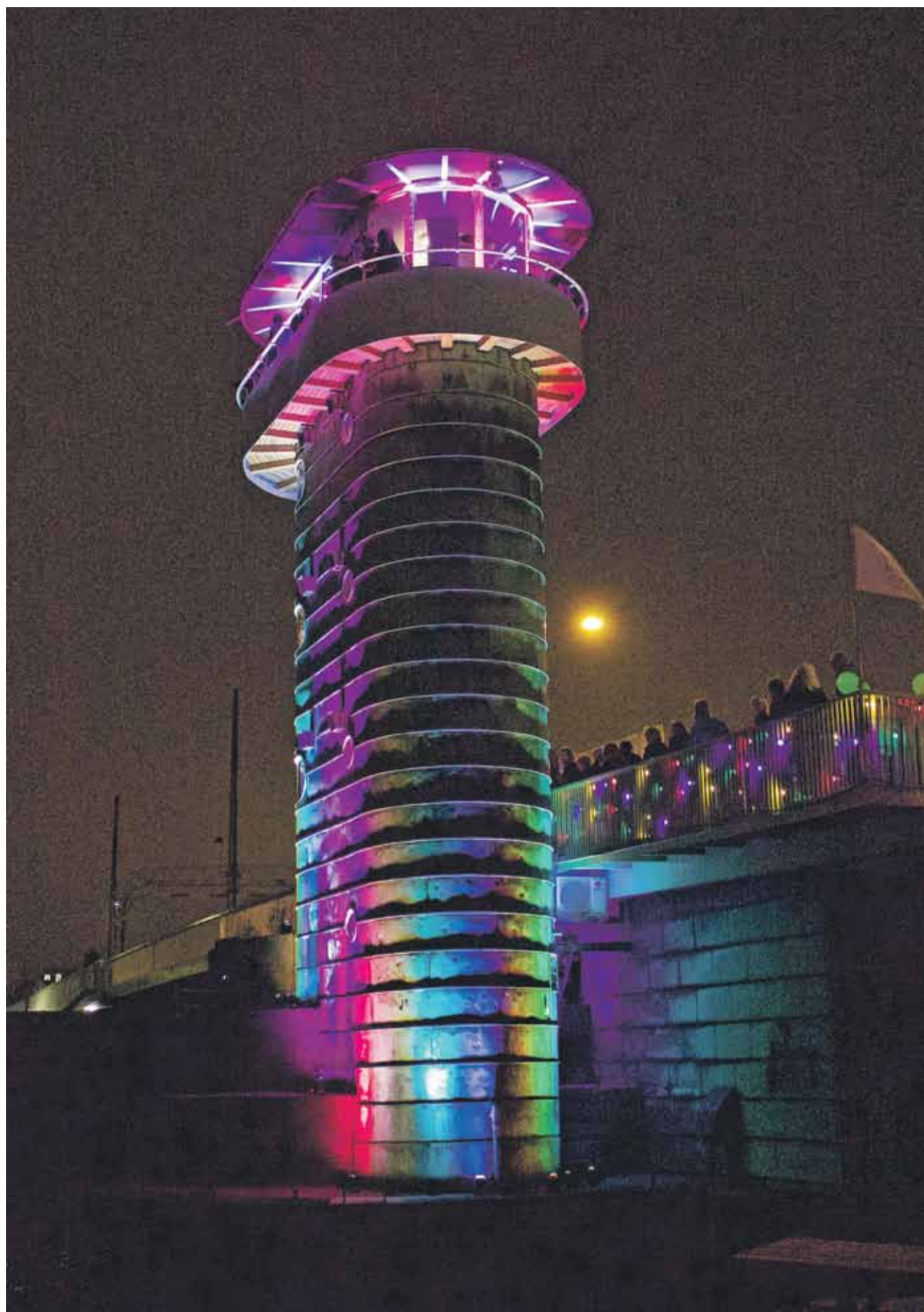

Foto: Susanne Mertz

Personalia, begivenheder	2-3
Debat & Læs	4-5
Lokaludvalget	7
Natur, Susannes Christianshavn	9
Forskere	11
Beboerhuset	12-13
Kirker, Lokalråd	14-15
Valgkampen	16-17
Billedkunst, Litteratur	18-19
Mad, Skole	20-21
Musik, Sport	22-23

*På Kulturnatten - 13. oktober
var Kulturtårnet festligt oplyst*

Miljøbilen kommer på Christianshavns Torv den 20.11. kl. 19-20

Christianshavns seniorklub

“Oplevelser for 60+”

Hver mandag kl. 12.00 i mødelokalerne A&B, Hal C, Arsenalvej 6, 2300 KBH S

Henvendelse kan ske til klubbens kontaktperson:
Kirsten Mortensen - Tlf: 24 22 87 42

November

6. november: Frantz Leander fortæller om Hemingways “Den gamle mand og havet”.

13. november: Pianist Vivian Ronne spiller klavermusik af de kendte klassiske komponister og evergreens af bl.a Kai Normann Andersen.

20. november: Rundvisning på Magasin du Nord's museum. Bagefter frokost på Kongens Nytorv. Tilmelding påkrævet.

27. november: Kristine Nielsen fortæller om Marilyn Monroe

December

4. december: Klubdag - med kage.

Kend dit lokale Miljøpunkt - og følg og præg det lokale miljøarbejde

Føle med i Miljøpunktets indsatser, se hvor du kan påvirke miljøet i din bydel.

Se Årsplan på www.a21.dk, og følg med i vores lokale indsatsområder gennem vores nyhedsbrev <http://a21.dk/nyhedsbrev-2/> - du skal blot tilmelde dig en gang.

Vi har massere af tilbud,

som du kan benytte dig af inden for luft, støj, natur og affald.

Miljøpunkt Indre By & Christianshavn er støttet af Københavns Kommune, Indre By Lokaludvalg og Christianshavns Lokaludvalg.

Åben konfliktrådgivning

Gratis / Anonym

Christianshavns Beboerhus

Torsdage i ulige uger kl. 17-19

Tidsbestilling:
Center for Konfliktløsning
Tlf: 21 16 14 59

www.konfliktlosning.dk

Mindeord over Asger Jansen

En kendt Christianshavner og min gode ven Asger Jansen er pludseligt gået bort i en alder af kun 64 år. Han efterlader sig sin mand Van, familie, venner og bekendte i sorg og savn.

Asger flyttede ind i det “Hvide Snit” i Strandgade første i 1980'erne. Han og Van var altid parat med en hjælpende hånd; ved min kone Rigmors 60 års fødselsdag lavede de maden. Da min kone Rigmor pludselig gik bort, var Asger en stor hjælp og støtte for mig. Mange, mange andre har haft glæde af Asgers hjælp, f.eks. indkøb, slagbor og flytning af møbler og alt muligt andet.

Asger var aktiv og værdsat blandt andet i: Christianshavns Travaljelaug, Christianshavns Seniorklub som bestyrelsesmedlem, Havneforum, Christianshavns Lokaludvalg som suppleant for mig, reporter for Christianshavneren, M/S Museet for Søfart i Helsingør, hvor han skrev med i flere publikationer. Han var også domsmand og statist i film og TV.

Asger stak til søs som 17årig, læste til skibsfører og sejlede langfart i næsten 20 år. Asger har sat sine fødder i over 60 forskellige

lande plus Antarktis! Asger har holdt foredrag om sin tid til søs i blandt andet Christianshavns Seniorklub.

Da Asger valgte at gå i land, tog han en uddannelse som voksenunderviser og fik et job på Københavns Kommunes Center for Beskæftigelse, Sprog og Integration hvor han havde forskellige hverv og opgaver igennem 18 år.

Asger og hans mand Van havde et godt og kærligt liv sammen. De rejste meget. Ofte til familien i Vietnam og USA. Og Asger havde altid små sjove gaver med hjem.

Næsten 150 mennesker lagde vejen forbi, da der blev holdt gravøl over Asger i Christianshavns Beboerhus.

Vi vil savne Asgers hjælpsomhed, gode humør og pudsig vittigheder. Christianshavn er blevet fattigere uden Asger.

Mark Winthrop på familiens og venners vegne.

Udenfor Landsretten, febr 1977, sammen med Carl Madsen.

Ole Krarup er død

En af nøglepersonerne i dramaet om Christianias overlevelse har lige sagt farvel til livet, 82 år gammel.

Ole var advokaten Carl Madsens nære medarbejder under retssagerne i 70'erne i både Landsretten (billedet) og Højesteret og havde som varmhjertet socialist en stor kærlighed til venstrefløjens alternative projekter og kunstneriske udfoldelser. Bl.a. deltog han i Teatergruppen Solvognens ‘Julemandshær’ i dec. 1974, hvor han som juridisk professor både rådgav og samtidigt stod som garant for, at de teatraliske udladninger ikke overskred den danske straffelov.

Oles store og respekterede

arbejdsindsats de senere år i Europaparlamentet som valgt for Folkebevægelsen mod EU kan man læse om i diverse nekrologer. Desværre blev den trofaste cyklist i 2005 kørt ned af en bil i Strasbourg og overlevede nærmest kun som ved et mirakel. Men han kom sig!

Vi andre mødte ham også i mere selskabelige sammenhænge, fx. når han deltog i møder i Operaen på Christiania og afslutningsvis underholdt os med sin medbragte violin. Han havde mange talenter. Og han var afholdt af mange!

Tekst og billeder: Nils Vest

Brugermøde i Christianshavns Beboerhus

Hvor der ansøges og fordeles “Fri Del” midler, til aktiviteter i Beboerhuset

Onsdag d. 15. november kl. 20.00 i spisehuset

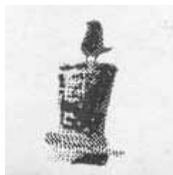

Kirsten har bedt mig sende en “hjertelig tak til alle de søde gratulanter på dagen, hvor mine døtre sørgede for den rette servering af deres hjemmebagte brød og kager.”

Foto fra Kistens store dag.. Vh Per

Deadline dec. avisen: 23.11. kl 16

e-mail: christianshavneren@beboerhus.dk
www.christianshavneren.dk

Christianshavneren bydelsavis

Avisens formål er at oplyse og skabe debat om hvad der foregår i bydelen. Ud gives af avisgruppen, grundlagt i 1983.

Indlæg og annoncer kan lægges i avisens postkasse i **Beboerhuset, Dronningensgade 34, 1420 Kbh. K**

Eller naturligvis sendes elektronisk,

Redaktion af dette nummer: består af

Poul Cohrt (ansvh.)
Ole Ullby
Jette Nielsen
Kitty Bendixen
Sidsel Winthrop
Christina Maria
Ole Kjær Nisted
Bo Sørensen (web)

Avisen omdeles til alle brevsprækker på Christianshavn, incl. Holmen, Margretheholm, Refshaleøen og Christiania. Den kan også hentes i Beboerhuset og på Biblioteket samt hos Irma og Superbrugsen.

Tryk Provins-Trykkeriet oplag 6.500

Redaktionen består af aktivister og har ingen fast træffetid.

Kontakt os og vi kommer tilbage for aftale af møde o.a.

Tlf. 3257 8890
Konto 1199 0001393758
CVR nr. 53 39 99 59
email:
christianshavneren@beboerhus.dk

Vigga Bro 80 år

Christianshavnersken Vigga Bro fyldte firs d. 20 oktober 2017.

Denne kæmpestore kulturstjerne har givet liv til og instrueret og skrevet og opfundet og kreeret så mange roller og teaterstykker og projekter og historiefortællinger og bøger og tv og lyd og musik og sang og film og shows og foredrag igennem en mennskealder, at det er rent ud ufatteligt hvordan Vigga har nået alt det. Vigga er immervæk en af de allermindste i dansk Showbiz.

Vigga lever i sjælden grad

både menneskeligt og kunstnerisk op til det min mor altid sagde som trøst til folk der var lidt små af vækst: "Der kan ikke være så meget, når det skal være godt alt sammen" Vigga kan ikke gøre for det – hun er ikke bare god, hun er enstående. Ja det er ikke for meget sagt.

Hvad hun ikke har stået moder til. Hun var for eksempel den første herhjemme der blev kaldt Vigga. Alle, der hedder Vigga, er opkaldt efter vores Vigga. Det var fordi Viggas moder Anna midstede sin elskede mand Viggo før Vigga blev født – og således blev navnet Vigga

skabt. Ikke sært at sådan en kvinde bliver født modig.

Vigga tør tage de store kvantespring i livet. Jeg kender ikke andre der midt i en fejende karryæra som tiljuble Diva, hvor hun kunne vælge og vrage indenfor bragende hovedroller, bryder op fra de etableredes rækker og bliver menigt bandemedlem af et eksperimenterende kollektivt teaterensemble på Fyn. Det er der sågu stil over. Det var også noget der gav genlyd. Det gør det den dag i dag. Vigga lader sig ikke gå på af kendsgerningerne. Hun er stadig med en finurlig Vigganisme."

Alderdoms-teenager" med fuld fart frem. D. 6 dec har Vigga premiere på en ny forestilling "Sne" (Den må I se) på Teateret ved Sorte Hest. Datteren forfatterinden Anna Bro er dramaturg og instruktør på moderens egen fortælletekst med musiske tryllier ved Birgit Løkke og Ida Bach Jensen. Her har jeg fanget venin-

den og samspilsprimadonnaen – den firsindsflyvende forrygende fødselsdagsfrue fra Fredericia på 80 års under fødselsdagsfesten hos Galleri Martin Asbæk. Den store smukke bas som Vigga favner så ømt, tilhørte Viggas afdøde elskede husbonden navnkundige jazzbasist Erik Moseholm.

Kære Vigga - tiljublende hilsen og tusind tak for alle de mange proffe chancer, du gennem årene generøst har øst ud over mig og mange andre heldige scenekartøfter. Til stor lykke fra din Rie =

Anne Marie Helger

Julie Kyhl har endnu en gang pyntet Eiffelbars vindue, denne gang med blomstrende dansere.

Foto: Susanne Mert

Christianshavns Kvarter går live

**Knud Josefsen og Birte Pedersen
Christianshavns Kvarter**

Christianshavns Kvarter/Christiania TV inviterer christianshavnerne til Kvarterets første direkte udsendelse

Søndag den 12. november kl. 21.00 går Christianshavns Kvarter live for første gang. Det sker i forbindelse med et valgmode, som vi har arrangeret med deltagelse af følgende politiske repræsentanter: Liberal Alliance: Alex Vanopslagh, Venstre: Marcus Knuth, Det konservative Folkeparti: Johan Thornberg, SF: Jan Frederik Hansen, Enhedslisten: Ulrik Kohl, S: Simon Simonsen, DF: Finn Rudaizky, Alternativet: Niko Grünfeld, Kommunisterne i

København: John Poulsen, De Radikale Venstre: Mia Nyegaard, Christianiapartiet: Lis 'Gimle' Brandstrup og Hampepartiet: Klaus Trier Tuxen.

Aftenens program vil behandle nogle emner, som er relevante for Christianshavn. Hvert emne indledes af et kort videoklip, som er produceret med medvirkende fra Christianshavn. Derefter vil studieværten, journalist og redaktør Karen Gahrn, tage over og spørge politikerne hvilke visionære ideer de har til at løse de præsenterede problemer. Studerende på musikproduktion på Rytmsk Musikkonservatorium og tidligere praktikant

på Christianshavns Kvarter, Eduard Anautu, vil sørge for et musikalsk islæt, og Christiania TV står for teknikken.

Mødet holdes i Festsalen på Christianshavns Idrætssklub i Baadsmannsstræde 20. Christianshavnerne er velkomne som publikum, og der er adgang fra kl. 20. Dørene lukkes 20.45, og vi sender fra kl. 21-22.

LOVENKJÆR A/S

AUT. EL-INSTALLATØR · DETAILSALG · BELYSNING & EL-ARTIKLER

CHRISTIANSHAVNS LOKALE ELEKTRIKER

Torvegade 25 - Tlf. 32 57 25 25

BESØG VORES WEBSHOP WWW.LYS-LAMPER.DK

Debat & Læs...

Nordhaleøen

- en landforbindelse mellem den ny bydel Nordhavnen og Refshaleøen

Byudviklingselskabet Urban Power har i oktobernummeret af Københavneravisen fremlagt et forslag til et bygværk/byplan, der måske kan løse flere store problemer samtidigt, for Københavns centrale bydele.

Der er tale om løsningsforslag omkring den individuelle trafikafvikling, forbedring af den kollektive trafik, skabelse af helt ny byggeareal og endelig sikring mod stormflod. Jeg synes det er stort tænkt, og selvom ikke alt vil give optimale løsninger, tror jeg at flere af forslagene kan indgå i realistiske løsninger på de nævnte problemer, og måske

kan ideen endog give sidegevinster for København.

Med kort varsel varsel er jeg blevet bedt om at komme med nogle vurderinger af Urban Power's forslag.

Væksten i trafikken er steget så langt tilbage, vi har kendskab til, og den vil nok fortsætte mange år frem, om end den hen ad vejen vil ændre karakter og transportformer. I 1960 hvor trængslen var stor, og man planlagde overordnede nye veje vest om København samt indfaldsveje herfra, fik man løst noget af problemet, men allerede dengang opstod den rationelle tanke, at man også ville få brug for en om-

fartsvej øst om København. Omfartsvejsforslaget har været længe under vejs, men er nu delvis gennemført med forbindelsen fra Lyngbymotorvejen ud til Nordhavnen. Den har affødt delte meninger, bl.a., at der kommer mere trafik ind i byen. Veje bygges jo for at tjene transporten, men den kan jo styres på et utal af måder, og styringen kan vel også bruges til at få trafikken hurtigere og nemmere ud af byen. En ny bydel "Nordhaleøen" vil jo i sig selv give en trafikforøgelse i det centrale København, især hvis den ikke indebærer en omfartsvej.

Den kollektive trafik er løbende forbedret, men er stadig dyr for den enkelte. Den første Metrolinie er kun ca. 10 år gammel, og allerede nu er en større metro-ringforbindelse ved at blive klar. Det vil virkelig sætte transporthastigheden på den kollektive trafik op, ligesom motorvejene har sat

transporthastigheden markant op for den individuelle trafik. I dag bygges også en station i Nordhavnen, og metrolinien skal herfra forbindes til Refshaleøen i.f.m. dennes byggemodning, og derfra kunne den godt, senere føres under Øresund til Malmø. Det vil således være naturligt, at Metroen og omfartsvejen følges ad, f.eks. i tunneler under havneløbet.

Byggearealer har vi vel ikke mangel på i København, der er flere, der ligger i venteposition, og byen kan jo også vokse ud over Sjælland og dermed ikke belaste trafikken i København. Derfor synes jeg ikke, argumentet for nye byggegrunde helt holder. Vi har jo indset, at vi ikke skal fylde op i havnen for at få byggegrunde, og måske skal vi heller ikke fylde op i Øresund for at opnå det. Jeg er ikke vidende, om myndigheder som kyst/farvandsdirektoratet overhovedet vil give tilladelse hertil. Det er

også et meget stort areal på en vis vanddybde, så det vil kræve tilførsel af meget store mængder fyldmateriale, 5-7.000000 kubikmeter. Endelig er der sikkert boligejere og bygherrer, der har bygget ud til kysten med smuk udsigt, der ikke vil synes om, at nogen med meget høj bebyggelse tager deres udsigt.

Har man brug for at komme af med overskudsjord, var det måske bedre at lave en ubeboet opfyldning ude i Øresund, hvor man kan flytte rensningsanlægget/luftgeneratoren ud, og samtidig fylde op på Refshaleøen med henblik på den nye bydel, der skal opstå der, kunne få den rigtige udformning.

Endelig er der højvandsproblemet. der først de seneste år er gået rigtigt op for folk, og som nu kræver opmærksomhed, planlægning og påbegyndelse af sikringsanlæg.

Det er oplagt, at en lang

ø på tværs af havneindløbene, som en prop i hullet, vil kunne løse problemet. Der skal selvfølgelig være gennemsejlings muligheder med mobile spærringer, der kan sættes i funktion når højvandsvarsler indløber. Men problemet kunne måske løses enklere og billigere ved blot at lægge omfartsvejen ned i sænketunneler i havbunden og på disses overside installere faste eller mobile stigninger. På den måde vil man ikke ændre så meget på miljøet, udseendet og udsigten i området ved indsejlingen til København, samtidigt med, at det nok vil være en mere overkommelig løsning.

Jeg håber at dette er nogle synspunkter, der kan indgå i den debat og demokratiske beslutningsproces, der vil foregå i nogle år fremover.

Svend Aage Schiermacher,
civ.ing.

Fredsbevægelse

Fredsdue til folketingsmedlem

Fredsvagtens 16-årsdag markeres med et personligt brev med en tegning af en fredsdue til hvert enkelt folketingsmedlem.

Under parolen "KRIG ER TERROR – FRED ER MULIG" har Fredsvagten ved Christiansborg nu demonstreret hver eneste dag i 16 år, det svarer til 5845 dage. Fredsvagt Kristian Svendsen skriver:

"Vores budskab om at skabe fred gennem samtale, diplomati, gensidig forståelse og humanitær støtte er prelet totalt af på beslutningstagerne i Folketinget. Trods dyrt betalte, fejlslagne militære løsninger kører Danmark fortsat blindt derudad med ja til brug af atomvåben og med et bud på et forsvarsforlig, som opruster med missiler og kampklare tropper.

Fredsvagten ønsker, at

der oprustes i intelligente, humanitære løsninger, og det bekræfter daglige samtaler på gaden med mange mennesker fra hele verden."

I dagens anledning vil Fredsvagten torsdag den 19. oktober aflevere et personligt brev til hvert enkelt folketingsmedlem i en kuvert med en tegning af en fredelig due.

DET ÅBNE BREV

København, 19.10.17

Kære folketingsmedlem

Fredsvagten ved Christiansborg har i dag 16 års fødselsdag. Det samme har dansk bombeindsats over flere ulykkelige folkeslag og deres byer. Hundreder tusinder er døde og fordrevne, og senest måtte vi følge katastrofen

her i år dag for dag for millionbyen Mosul's befolkning med tilbageholdt åndedræt.

Vi har stået der i al slags vejr i alle disse år og er foreløbig nået til dag nr. 5845. Hensigten er bl.a. at få jer folketingsmedlemmer til at overveje, om det er den rigtige udenrigspolitik, I fører. Nu skriver vi til dig personligt for at få dig til at standse op og tænke over resultaterne af disse mange års krige: Har de været alle de tragiske ofre værd? Er Afghanistan blevet et bedre sted at leve?

Er Libyen? Er Irak?

I er i færd med at købe bombe fly for over 50 mia. kroner, så Danmark kan blive endnu mere effektivt

til at slå ihjel. Det er et markant bidrag til den skræmmende oprustningsspiral, der i øjeblikket er den største trussel mod freden. De nye Joint Strike Fighters vil for mange årtier fremad knytte Danmarks militær tæt til USA's. Er du sikker på, at det er en god ide at binde vores land så tæt til en stat med skiftende præsidenters mere eller mindre uforudsigelige brug af det militære isenkram?

For nylig blev der i FN vedtaget en global traktat om forbud mod atomvåben uden Danmarks underskrift. Har du tænkt over, at ved ikke at protestere mod atomvåben accepterer du implicit en atomkrig, hvor Danmark vil

være et legitimt mål?

Er det ikke på tide at erkende, at vores krige har været mislykkede, og erstatte dem med en aktiv fredspolitik? Er bekæmpelse af fattigdom og forebyggelse af klimaforandringer ikke et bedre forsvar end bomber? Både i Danmark og i de andre skandinaviske lande findes der dygtige fredsforskere, der har specialiseret sig i fredelig konfliktløsning. Vi synes, det ville være en god ide at hente rådgivning hos dem.

Den "aktivistiske udenrigspolitik" har gjort vores land populært i NATO. Hvad med at bruge den popularitet til at være konstruktiv solidariske med organisa-

tionen? I kunne jo (som solidariske venner, der holder en fuld person fra at sætte sig til rattet) minde de andre om artikel 1 i NATOs traktat:

"Deltagerne forpligter sig til som foreskrevet i De Forenede Nationers pagt at bilægge enhver international stridighed, i hvilken de måtte blive indblandet, ved fredelige midler på en sådan måde, at mellemfolkelig fred og sikkerhed såvel som retfærdighed ikke bringes i fare, og til i deres mellemfolkelige forhold at afstå fra trusler eller magtanvendelse på nogen måde, som er uforenelig med De Forenede Nationers formål."

Fredelig hilsen
Fredsvagten, Christiansborg

Mere magt til bydelene

Vi vil have mere indflydelse mellem valgene!

I år skal vi stemme til kommunalvalget i Hal C og, og hvis det er første gang du kommer dér, så nyd den fine sportshal. ... Den er samtidig det eneste synlige resultat, som Christianshavns Lokaludvalg har opnået i de 10 år, det har eksisteret. Jo - og så den flotte langbænk på broen ved Torvet.

Det lyder ikke af meget – og det er det heller ikke. Det er faktisk lidt til grin, når man tænker, hvor mange timer lokaludvalgets 23 medlemmer bruger hver eneste måned til møder, spørgsmål, debatter og høringssager.

Selvfolgelig får lokaludvalgets medlemmer lidt mere information om det, der skal ske på Christianshavn, end vi ellers ville få – men ofte blot et par dage

før resten af byen – men vores indflydelse afspejles meget godt i en optælling, vi lavede for nogle år siden: Vi havde gjort indsigelse i 70 høringer, og der blev lyttet til os i én af dem!

Lokaludvalg, bydelsråd eller minirådhus?

Derfor er mit ønske til de politikere, der nu bliver valgt ind på Rådhuset, at de giver reel medbestemmelse til bydelene. Om det skal hedde lokaludvalg, lokalsråd, bydelsråd eller noget fjerde er lige meget. Men det skal følges af to ting: Medlemmerne skal vælges direkte, og der skal følge penge og personale med til de opgaver, der skal løses lokalt.

Og hvordan skal det gå til? – Ja, vi kan f.eks. lære

af Oslo Kommune, hvor man igennem 30 år har lagt flere og flere opgaver ud til bydelene, bl.a. på sundheds- og socialområdet. De har fundet ud af, hvad der virker, og hvad der ikke gør – og der er én ting, deres erfaring helt klart viser: Når borgerne skal i kontakt med en myndigheds-person, giver det et langt bedre resultat, når de møder én, der kender bydelen. Desuden har det haft den ekstra gevinst, at det giver en enklere sagsbehandling og en mere effektiv brug af ressourcerne.

Københavns Kommune

I næsten 30 år forsøgte mange christianshavnerne – ikke mindst vores idrætsklub CIK - at få kommunen til at give vores bydel en sportshal. Til sidst fik lokaludvalget givet kommunen det sidste skub, og i 2013 blev Hal C indviet. Der skal vi stemme til kommunalvalget den 21. november.

Fotograf: Marie Svan Olsen

der bedst ved, hvad der er brug for. Og naturligvis skal arbejdsformidlingen ud i bydelene, så man kan matche de uløste opgaver med de mennesker, der mangler et job. Og så skal der skabes en forvaltning, der giver bydelene reel indflydelse, når det drejer sig om nybyggeri og lokalplaner.

Vi vil ikke længere lade os nøje med at lytte til festtaler, hvor Frank Jensen hylder det lokale demokrati, samtidig med at vi ikke engang kan få lov at sige nej til den rædsomme reklamestander midt på vores plagede torv.

Lotte Barfod - Enhedslistens
repræsentant i
Christianshavns Lokaludvalg.

er blevet for stor til at løse alle opgaverne fra rådhuset. Og afstanden mellem forvaltning og borgere er nu så stor, at den menneskelige kontakt og forståelse går tabt. – Blandt andet har vi i jobcentrenes behandling af syge og arbejdsløse borgere set, hvordan det kan udvikle sig til en nedværdigende behandling af dem, der har aller mest behov.

Det er klart, at kommunen skal være fælles om mange ting, f.eks. overordnede trafik-, miljø- og klimaspørgsmål. Men når det drejer sig om børneinstitutioner og fritidstilbud, drift af biblioteker, sportsfaciliteter, beboerhuse, grønne områder, sundhedshuse, handicaptransport, hjemmehjælp og ældreboliger, så er det os, der bor i bydelene,

Kampen om København

Af Erik Boel, tidligere international sekretær i Socialdemokratiet
Reventlowsgade 16, 1651
København V

De værste ord, jeg kender på dansk, lyder: "Goddag, vi er fra kommunen og vi vil gerne renovere jeres kvarter" (med en let omskrivning af et gammelt Ronald Reagan-citat). Det er ofte grådigheden efter nye og velbeslåede skatteydere, der er drivkraften i Københavns kommunes mange moderniseringsplaner. Resultat: En by uden sjæl og ånd. Plantet til med beskyttelsesgitre og overvågningsskemaer.

Kommunalvalget den 21. november handler også om, hvordan København skal se ud i fremtiden. Vil vi have en by i beton, stål og glas? En by der ligner alle andre byer. Eller en by der emmer af historie, hvor der er plads til både åndehuller og grøn natur?

Frank Jensen blev skosat på grund af hans kovending i sagen om det udskældte byggeri på Strandengen på Amager Fælled. En helt urimelig kritik, efter min mening: Overborgmesteren har en holdning til byggeriet. Der rejser sig en græsrodsbevægelse for at bevare Strandengen med dens unikke sammensætning af planter, insekter og svampe. Det folkelige og politiske pres for at sikre denne naturperle i København vokser. Dette pres tager Frank Jensen bestik af, da han ændrer kurs og ønsker at bevare Strandengen – det er da dansk demokrati, når det fungerer. J.O. Krag-citatet: "Man har et standpunkt til man tager et nyt" er noget af det mest fornuftige, der er sagt i dansk politik,

Rettelse:

Jeg har desværre taget fejl af, hvordan vi kommer af med Finanspagten. Det er ikke det samme som gælder for direktiver og forordninger i EU, som ikke kan trækkes tilbage. Finanspagten er en mellemstatslig aftale og kan forhandles tilbage af Folketinget - hvis de vil.

Rettelse vedr. Læserbrev i sidste nummer af Christianshavneren om Finanspagten:

Finanspagten

Traktaten bag Finanspagten er en mellemstatslig traktat, så spørgsmålet om udtrædelse er reguleret i artikel 56 i Wienerkonventionen om traktatretten.

Det betyder ifølge det daværende Økonomi- og

Men kampen for at bevare et København i menneskelige dimensioner går videre: Slagtergårdene på Enghavevej som med deres kreative og musiske miljø repræsenterer de sidste rester af det gamle Vesterbro. Palads Bio er også nedrivningstruet. Uanset den ikoniske bygning rummer både sjæl og skønhed. Eller tag Papirøen, som Kommunen også vil jævne med jorden. Selvom Øen tillige med Tivoli og Christiania er blevet det helt store trækplaster for unge og gamle, danskere og turister. – Her kan man chille ud til levende lys, dæmpet musik og mangfoldig street food. Med tærne i vandet og den flotteste solnedgang over det gamle København. Når København igen og igen bliver omtalt som en af verdens bedste byer at bo i, er det ikke mindst Papirøen, der fremhæves.

Refshaleøen er blevet Københavns mest spændende kvarter med kreative kontorfællesskaber, aktivitetscentre, vibrerende musikfestivaler og ret så gode restauranter. Også Refshaleøen er truet af kommunens "normaliseringsbestrebelse". Forstået som ensformigt bolig- og kontorlandskab, mere, mere, mere af det samme. Alting bliver så pænt, forstadsagtigt - og gabende kedsommeligt.

Kontorfolk i jakkesæt og slips som frontløberne i den moderne kapitalisme i stedet for klunsere, gademusikanter, tosser og skæve eksistenser. Ensretning i stedet for rummelighed.

København er en smuk by. Slap rimeligt udskadt gennem 1. og 2. verdenskrig. Selv om sanerings-

Indenrigsministerium, at Danmark har den samme folkeretlige mulighed for udtræden af Finanspagten, som gælder for alle Danmarks øvrige internationale forpligtelser, hvor der ikke er fastsat specifikke bestemmelser om udtræden, hvilket er tilfældet med Finanspagten. Danmark har dog adgang til at forhandle sig frem til en udtræden af finanspagten efter aftale med de øvrige deltagende lande.

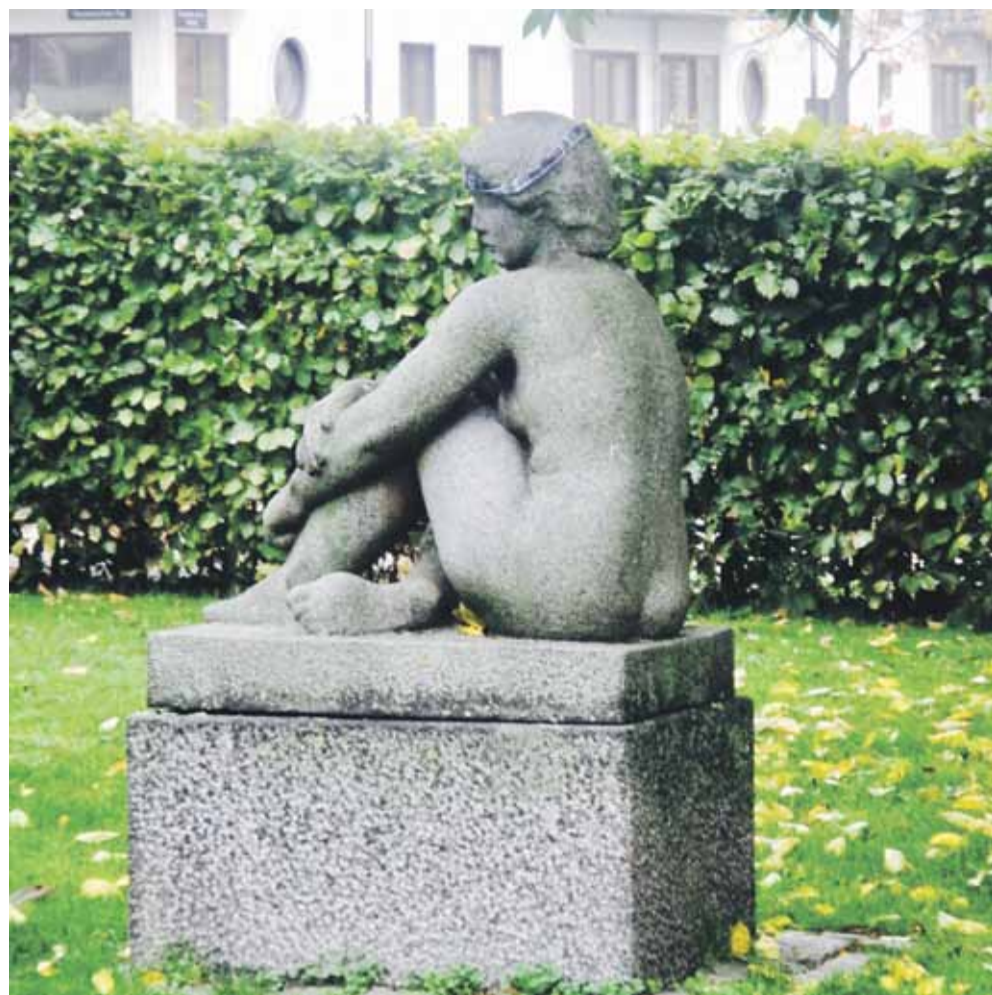
Bedste hilsner
Birte U. Pedersen

politikerne også har hærget i København – især på Nørrebro – er byen sluppet billigere end fx Stockholm. Her gik det over stok og sten med nedrivninger i den mest sanseløse periode.

I virkelighed var Frank Jensens åbenhed i spørgsmålet om Strandengen en glædelig undtagelse, der bekræfter reglen: Vanligvis putter politikerne sig, gemmer sig bag hinanden og det er så godt som umuligt at få en politiker eller embedsmand til at stille sig op og forsvare beslutningerne om nedrivning af Københavns gamle bygninger. De ved godt, de har en skidt sag. Ofte henviser politikerne til By og Havn – der typisk heller ikke har nogen kommentar. Vil man have en forklaring, kan man snart lige så godt spørge i den nærmeste kiosk henne om hjørnet.

Men nu er chancen der med kommunalvalget den 21. november. Op til valget er der en enestående mulighed for at politikerne er lydhøre og til at få i tale. Bed om klare svar på, hvad dit partis politikere vil med byen. Ikke noget med, at det kommer an på eller nu vil vi se på det efter valget. Spørg konkret til slagtergårdene, Palads Bio, Papirøen og Refshaleøen – skal der være dyre boliger og parkeringspladser? Eller skal perlerne bevares for eftertiden og udvikles på beboernes og brugernes præmisser? Når du har svarene, ved du også, hvor du skal sætte dit kryds den 21. november.

-eb

Kulden nærmer sig for alvor, og barmhjertigheden kommer op i ordentlige folk; den siddende kvinde har nu fået en nydelig (næsten)ørevarmer på. (Hjørnet ovengaden o Vandet og Langebrogade)

Tekst & foto: Mortan Konoy

Skolen for Tai Chi Chuan
Christiania
Siden 1984
Qi gong og Tai chi for
begyndere og øvede

Lars Ewé, tlf. 20 84 87 12
www.energivaerkstedet.eu

**RABES
HAVE**

Tlf.: 3257 3417
Åbent
Onsdag-Søndag 11-20
Køkken 12-16

Gratis advokatvagt

Sted:
Kulturhuset Islands Brygge

Tid:
Mellem kl 17-18.
Den første tirsdag i hver måned

Spørgsmål:
Advokat Karin Øhlenschläger (tlf 60165924)
Advokat fm. Mai-Britt L. Friis (tlf 23203533)

COMPUTERAMBULANCEN

Din lokale IT Afdeling
Erhverv og privat support
Vi løser problemer med
mail, netværk, printer, mistede filer, mobil oma.

Salg:
Ny Mac eller PC Laptop fra 3299,-

Reparation:
Diagnose 249,-
Timepris 899,-

Opgradering af Mac:
Lynhurtig disk incl. re-installering
500GB fra 1999,-
1TB fra 2499,-

W: computerambulancen.dk T: 53 578 777
Dronningensgade 49, DK-1420 K

KRÆMMERHUSET

**Din Isenkræmmer
på Torvet**

**Dronningensgade 48
Christianshavns Torv
1420 K - Tlf. 3257 6841**

Hjælp fattige mennesker i Danmark - bliv indsamler søndag den 26. november

Kirkens Korshær har for anden gang landsindsamling søn. d. 26. nov. kl. 10-15.

Et sted at sove, tre måltider om dagen, et bad og rent tøj er for langt de fleste en selvfølge. Men nogle mennesker i Danmark kan ikke regne med at få så basale behov dækket.

Danmarks fattige bliver flere og fattigere. Børn vokser op i vanskelige kår, socialt udsatte mennesker mister fodfæste og sikkerhed, mange hjemløse går endnu en barsk vinter i møde, og lige nu er behovet for hjælp større end nogensinde. I Kirkens Korshær forsøger vi at give mennesker i nød en hjælpende hånd.

Mens andre organisationer hjælper mennesker i det store udland, yder Kirkens Korshær hjælp inden for landets grænser. Over hele Danmark driver Kirkens Korshær varmostuer, herberger, familierarbejde,

behandlingsarbejde samt yder hjælp til løsladte fanger m.m.

På Christianshavn findes hele to af Kirkens Korshærs arbejdssteder. Nemlig Byarbejdet på Torvegade 53, som, udover Genbrugsbutik og varmostue, har Børnecafeen og Ungecafeen, der er en del af Kirkens Korshærs familierarbejde. I varmostuen tilbydes varm mad, rådgivning, ferieture og aktiviteter. I familierarbejdet tilbydes legestue, rådgivning, ferieture, aktiviteter, madpakkeordning, fællesspisning og klubtilbud for børn & unge.

Herudover ligger også varmostuen Fedtekælderen i Overgaden oven Vandet 6a på Christianshavn. Fedtekælderen besøges dagligt af 60-120 hjemløse, misbrugere, psykisk syge og socialt udsatte mennesker, som her

Foto: Massimo Fiorentino

kan få dækket basale behov som mad, bad, hvile, samtale og hjælp.

Længere ude mod Amager - i bunden af Holmbladsgade - nr. 73 ligger det lille hyggelige værested Fundamentet. Endnu et af Kirkens Korshærs mange tilbud til hjemløse, mennesker med psykisk-social udfordringer, misbrugere og mennesker der lever i fattigdom og stor ensomhed. Her er altid friskbrygget kaffe på kanden, mad og evt. rene sokker. Efter mange timer på gaden - kan man tage skoene af og tage et velfortjent hvil - i rolige og hjemlige omgivelser.

Det er disse tre arbejdssteder, som står for landsindsamlingen på Christianshavn og Amager.

Dit bidrag er vigtigt. Du kan hjælpe os med at hjælpe ved at give tre timer af din tid og melde dig som indsamler på www.danmarkmodfattigdom.dk. Du kan også tilmelde dig hos Genbrugsen

Torvegade 53 ved personlig henvendelse eller sende en mail til kkchr@kirkenskorshaer.dk.

Vi byder på kaffe, te, æblejuice og morgenbrød inden du skal ud på ruten. Og efterfølgende varm kakao og æbleskiver, mens du venter på at pengene fra din bøsse bliver talt op.

Indsamlingsstedet på Christianshavn er sognegården Stanleys Gaard, St. Søndervoldstræde 2, 1.

Kom til Bazar i Fedtekælderen!

Kirkens Korshærs varmostue Fedtekælderen holder Bazar lørdag den 25. november.

Her vil der vil være mulighed for at købe hjemmestrikkede kludetæpper samt varme sokker, halstørklæder m.m. Kaffe og kage serveres og der vil være mulighed for at blive vist rundt og høre om arbejdet i varmostuen.

Alle er velkomne.

Tidspunkt: lørdag d. 25. november kl. 14-16

Sted: Overgaden oven Vandet 6a, 1415 København K

Fedtekælderen "Nissebande" klar til indsats. I baggrunden ses 90årige Kirsten Sørensen. Foto: Fedtekælderen.

Logo konkurrence

- for børn og unge (under 18 år) på Christianshavn

Nonprofit gruppen Plastikposefrit Christianshavn skal have et logo.

Reglerne er enkle:

- Man skal være under 18 år, man kan være en gruppe eller man kan være alene.
- Ordene Plastikposefrit og Christianshavn skal indgå.
- Der må bruges en farve.

Logoet vil blive trykt i ca. 10x10cm. Det er vigtigt at det er en tydelig streg da det skal kunne trykkes på stof.

Præmie: Meget lækre flødeboller

Forslag indsendes til: tanja.fox@hotmail.com senest 20/11

Når vinderen/vinderne er fundet vil vi rigtigt gerne lave en artikel til Christianshavneren med flotte billeder.

Ideen om at gøre Ch.havn plastikposefrit opstod i vinter. Mange er med, og vi ønsker gerne flere. Det giver mening at det er børn/unge der laver et logoet til formålet, som jo i sidste ende er opstået for at passe på vores allesammens jord som børnene og de unge arver fra os, de lidt ældre. Fortæl dit barn, barnebarn eller din nabos barn om konkurrencen. Jo flere der tænker kreativt jo bedre. Ingen profit, kun hygge og social og miljømæssig gevinst. Hvis du skulle have lyst til at deltage i gruppen der laver stofposer til at give væk - gratis - må du også gerne skrive til ovenstående e-mail. Det er en skøn måde at gøre noget for miljøet og samtidig få nye sociale relationer.

Mvh alle i gruppen.

**BEGRAVELSESFORRETNINGEN
ISLANDS BRYGGE
DØGNVAGT 32 95 75 75**

*En smuk og værdig afsked
Aftale træffes gerne i Deres hjem*

Allan Nielsen

Leifsgade 6 - 2300 København S
www.info-bedemand.dk
Email: bedemand@info-bedemand.dk

KAFFE FALKEN

Christianshavnernes stamværtshus

- * Billard
- * Øl/vand kr. 17,-
- * Alm. spiritus kr. 17,-
- * Rygning tilladt
- * Åbent kl. 9.00- 01.00

Prinsessegade 20 Tlf. 32 57 64 56

Frisør

OZON

Peter Thorup Dronningensgade 45

32 54 58 60

CHRISTIANS HAVNS LOKAL UDVALG

Christianshavns Lokaludvalg er nedsat af borgerrepræsentationen efter indstillinger fra lokalområdet.

Lokaludvalget fungerer som bydelens officielle repræsentation (inkl. nogen lokal myndighedsvaretagelse) og er især bindeled mellem bydelens borgere og rådhuset.

Nyt fra Lokaludvalget - november

Der er kommunalvalg i år – nærmere betegnet 21. november. For at I kan få mulighed for at orientere jer bedst muligt inden I sætter krydset, afholder Lokaludvalget gammeldags vælgermøde 16. november kl. 19 på Arkitektskolen, Philip de Langes Allé 10.

• **Jan Frederik Hansen, Socialistisk Folkeparti**

• **Helle Bonnesen, Konservativt Folkeparti**

• **Kasandra Behrndt-Eriksen, Socialdemokratiet**

• **Franciska Rosenkilde, Alternativet**

Disse vil blive "grillet" af et lokalt panel, der er nysgerrige på, hvad politikerne vil gøre for Christianshavn samt af jer – kære tilhørere – der måske her kan få svar på de spørgsmål, der er væsentlige for jer. Så sæt datoen af i kalenderen, tag en rask efterårstur ud på Holmen og sæt jeres kryds på et informeret grundlag.

Flg. politikere deltager:

• **Mia Nyegaard, Radikale Venstre**

• **Ulrik Kohl, Enhedslisten**

• **Flemming Steen Munch, Venstre**

• **Alex Vanopslagh, Liberal Alliance**

Torvet har i mange år været vort smertensbarn – det ku vær' så godt.....- og I mange år har lokalsamfundet arbejdet med, hvordan det ku gøres bedre. For nogle få år siden kom så en – delvis – renovering. Men arbejdet blev aldrig gjort nærlig færdigt. Og nu sander det hele til igen. Vi har endda fået en hæsleg reklamestander, der er en daglig kilde til ærgrelse. Lokaludvalget modtager løbende henvendelser fra borgere, der – fra forskellige udgangspunkter – undrer sig over, at det ikke kan gøres bedre. Der er også mange grupperinger, der individuelt arbejder med problemerne. For at få styr på dette og løbe processen igang igen, har Lokaludvalget nedsat en arbejdsgruppe, der

skal gennemføre en høring om Torvets fremtid lige ind i det nye år. Meningen er at genskabe en samlet plan, der holder og som koordinerer de mange initiativer. Nærmere herom følger.

Og så holder Christianshavn 400-års jubilæum i 2018. En initiativgruppe – især fra Lokalhistorisk og Lokaludvalget har udarbejdet en omfangsrig plan og indhentet en del støtte. Hvad der foreløbigt ligger fast er, at fejringen bliver skudt igang ved Nytårskuren 6. Januar i Hal C. Den store fejring bliver så slået sammen med Christianshavnerdagen og finder sted 17.-19. August 2018. Et af mange højdepunkter er planlagt som et stort marked med borde

og boder i hele Torvegades længde. Og så dette kommer I nok til at høre mere om.

Sidste år begyndte Lokaludvalget at uddele en "Anerkendelsespris" ved årets udgang. Prisen kan – efter indstilling fra Christianshavnerne – tildeles personer eller organisationer, der har gjort en særlig indsats for bydelens forskønnelse og sammenhæng. Størrelsen på prisen afhænger af resterende puljemidler. Der kan være flere modtagere. Så har du et egnet emne i tankerne, så send skyndsomst en indstilling til vort sekretariat.

Papirøen blev drøftet senest i lyset af, at der nu hverken kommer kulturfacilitet eller bibliotek. Oprindeligt mente

Lokaludvalget, at projektet var for tæt og altfor højt. Det blev der ikke lyttet ret meget til. Siden har det vist sig, at Street Food-markedet er blevet en dundrende succes, der rummer alt det liv, man søger at skabe andre steder i Inderhavnen. Måske det var tid til lidt ny eftertanke?

Formel 1 motorløb spøger stadig – der har været forsøg på at markedsføre muligheden på nye måder – men (indtil videre) uden nyt indhold. Undertegnede håber personligt på, at idéen må forblive en spøg.

Tekst: Poul

København, skriv om din by

Arrangement på Christianshavns Bibliotek: Steder gemmer på vores hukommelse: skriv og fortæl om din by.

I byens bygninger, gårde og gader, havneløb og parker er indlejret personlige og kollektive minder. Måske husker du begivenheder, som udspillede sig særlige steder i København? Det kan være historiske begivenheder, som mange husker. Eller det kan være personlige hændelser og intime øjeblikke et sted i byen. For længe siden eller i forrige uge.

Bliv inspireret til at skrive dem ned eller fortælle dem, du bestemmer selv. Du vil få viden, tips og inspiration til at skrive ud fra dit eget liv og dine erindringer.

I hele 2017 indsamler Københavns Stadsarkiv Københavnerne livshistorier i en storstilet indsamling til fremtidens generationer. Du kan stadig nå at bidrage med din, så kom og bliv inspireret.

HUSK skriveblok og skriver!

Underviser til arrangementet er Roberta Montanari, journalist, forfatter og proceskonsulent.

Hun har bl.a. i en årrække skrevet for Kristeligt Dagblads sektion Liv & Sjæl.

Foto: Københavns Stadsarkiv

Har holdt skrivekurser i livshistorier og kreativ skrivning hos AOF, LOF m.fl. Er desuden meditationslærer.

Sted: Christianshavns Bibliotek
Tid: Torsdag 23. november kl. 19-21.30
Pris: Gratis - Begrænsede antal pladser, så tilmelding er nødvendig på askaas@kff.kk.dk

Statens udflytninger, kontraordrer og usikkerhed

Statens Værksteder for Kunst i Strandgade udgår nu af regeringens udflytningsplan af oktober 2015.

Samtidig meddeles det, at der ikke på nuværende tidspunkt er taget stilling til den fremtidige placering af Statens Værksteder.

Udflytningerne fortsætter, men hvilke, hvornår og hvordan vides endnu ikke og kan følgelig ikke meddeles eller sives.

Værnsfælles Kommando i Kuglegaarden udflytter til en gammel kontorejendom bag Niels Juels højre skulder, på hjørnet af Holmens Kanal og Holbergsgade.

En "rigtig" udflytning til f. eks. Haderslev Kaserne/ Flyvestation Skrydstrup ville ellers have betydet meget for mange sønderjyder. Haderslev Kommuna har en Venstre borgmester, som ville blive glad for for den placering. Karup er vel for fuld af NATO installationer til også at kunne rumme den danske kommando.

Tekst: owu

Hæle Baren
CHRISTIANSHAVN
Skøreparationer - Læder arbejde - Nøgler kopiering - Gravering - Alt i skopleje
Strandgade 38 kld 1401 Kbh K.
Tlf: 32204050 Email: info@haelebarenchr.dk
Find os på www.haelebaren.dk eller Facebook Hælebaren Christianshavn

Strandgadedetailler

- set gennem Susanne Mertz' kameranlinse

B BANG & BEENFELDT
RÅDGIVENDE
INGENIØRFIRMA

40+ års erfaring
Lokal virksomhed
Totalrådgivning
Rimelige priser

Ekspert i renovering af Christianshavns ejendomme

Få kvalificeret rådgivning til jeres bygge- eller renoveringsplaner

Få et friskt syn på jeres ejendom
Hør om jeres muligheder – lige nu

Vi er Christianshavns lokale byggetekniske rådgiver og har været bydelens rådgiver i over 40 år.

Brug os som sparringspartner

Går i med konkrete bygge- eller renoveringsplaner, så kontakt os helt uforpligtende og hør, hvordan vi kan hjælpe med jeres kommende projekt.

Ring eller skriv - og lav en aftale
32 57 82 50
eller info@bangbeen.dk

Vi er eksperter indenfor renovering, energirenovering og generelt fornyelse af de smukke og historiske bygninger på Christianshavn.

Vi har speciale i håndtering af sager for andels- og ejerforeninger samt større ejendomme.

Vi har 40 års erfaring med ingeniør- og arkitekturrådgivning og et velkonsolideret økonomisk grundlag

Speciale i andels- og ejerforeninger

Vi udfører også vedligeholdelsesplaner med en gratis opdatering efter 5 år samt energimærker, der rent faktisk kan bruges til noget.

Læs mere om os på bangbeen.dk

Langebrogade 6J, 4. 1411 København K Tlf: 32 57 82 50 info@bangbeen.dk www.bangbeen.dk

Vælgermøde

på Christianshavn

Torsdag den 16. november kl. 19 - 21

på Arkitektskolen, auditorium 5
Philip de Langes Allé 10

Deltagende partier:

Enhedslisten - Radikale Venstre - Alternativet - Konservativt Folkeparti
- Socialistisk Folkeparti - Liberal Alliance - Venstre - Socialdemokratiet

Partierne deltager med lokale kandidater til Borgerrepræsentationen, så mød op og blive klogere på, hvem du skal stemme på til kommunevalget.

Alle er velkomne!

Se mere: www.christianshavnslokaludvalg.kk.dk eller Facebook.

CHRISTIANSHAVNS
LOKALUDVALG

Naturklummen - November

Pindsvine dagen

Lørdag d. 7 okt. byggede vi Rævesikre Pindsvineboliger på Autogena på Dyssen.

Trods regn og rusk mødte der en større skare op i alle aldre.

Vi byggede 6 rævesikre pindsvineboliger der nu er blevet placeret i forskellige områder på Christiania, i de involveredes haver. Der er efterfølgende kommet en henvendelse fra en der havde læst invitationen for sent, han fik et pindsvinehus der

var i overskud.

Det var meget givtigt og hyggeligt, og der blev udvekslet en del informationer om det lille kære dyr.

Hvordan man bygger disse små boliger kan i se på vores hjemmeside, under Pindsvin, hvor man også kan læse mere om Pindsvin. Tak for en dejlig eftermiddag.

Læs mere om vores natur på vores hjemmeside: www.christianias-frie-natur.dk

Her i November har vi fornøjelsen af at inviterer jer på 2 ture:

1. Kom med ud i efteråret og oplev Christianias natur

Søndag d. 12 november kl. 14.00 inviterer Christianias frie natur og projekt NaTur i Byen på en efterårstur rundt på Christiania.

Vi vil kigge på og gå i dybden med Christianias artsrige natur, både det liv der er i skoven, der både rummer livet i træer og buske, samt i den store rørskov rund om "søen". Vi vil på turen også runde ferskvandsmoserne.

Desuden vil vi fortælle om, hvordan det er at være naturmenneske i byen og de

udfordringer det nogle gange medfører.

Turen varer et par timer og vi slutter af med en varm kop rundt om bålet.

Rundvisere: Jørgen x skur og Mette Bjørneklo

Vi mødes ved Dyssebroen ved fuglesøjlen kl. 14.00. Husk at tage tøj på efter vejret.

Turen er gratis, men vi vil meget gerne have en ide om hvor mange vi bliver, så send gerne en mail til [sabine.soerensen@a21.dk](mailto:soerensen@a21.dk) hvis du vil med.

Turen bliver afholdt som en del af projektet NaTur i Byen, der er støttet af Nordea-fonden. Målet med

NaTur i Byen er at få mange flere af byens beboere og besøgende til at opdage og nyde naturen i København og på Frederiksberg. Mangler du inspiration til turen i det grønne, kan du finde det på www.naturibyen.com.

2. Fugletur med Ornitolog Uffe Gjøl Sørensen.

Vi kigger på efterårets fugle og hvilke trækgæster der er ankommet, vi kigger selvfølgelig også på vores egne ynglefugle der er her hele året.

Da der er observeret over 100 fuglearter i området gennem årene, er området

specielt rigt på især fugleoplevelser.

Det er fordi vi både har åbent vand, rørskov, krat og træer med frugter og bær, samt åbne områder, og så er der masser små uforstyrrede lommer. Vi river desuden hverken blade væk, eller sprøjter, så insekter er der også masser af, til vores små venner.

Turen foregår søndag d. 19 november kl. 14.

Vi mødes også denne gang ved Dyssebroen ved fuglesøjlen.

Turen tager et par timer og er gratis, tilmeld jer gerne på 61710054. Husk at tage tøj på efter vejret.

Susannes Christianshavn

Billedet er taget på Christianshavns Gymnasium, det er Gasolin der spiller for eleverne. Med Bjørn Uglebjerg på trommer, han var som bekendt deres første trommeslager. Foto er fra 1971.

Tekst og foto: Susanne M.

tandlægerne
CHRISTIANSHAVN

LONE LANGE | JENS THIEL
DRONNINGENSGADE 48, 1. SAL
1420 KØBENHAVN K

KONTAKT@LONELANGE.DK | KONTAKT@JENSTAND.DK
TELEFON 3257 0019 | WWW.GLADSMIL.DK

København K

Overgaden Oven Vandet 22

Forhus i 5 etager + baghus i 3 etager - i alt ca. 320 kvm!

Drømmen om en charmerende etagevilla på Christianshavn kan nu blive til sandhed på Overgaden Oven Vandet 22. Side om side med de kulørte bygninger, der grænser ned til kanalen, tårner denne blå ejendom sig op over de brostensbelagte gader med direkte udsigt til vandet fra alle etager. Bagved det smukke hus får I den skønneste

private provence stemning i en helt lukket gårdhave, og yderligere et hus i 3 etager! Du åbner op til et hus med sjæl, hvor stilen er moderne og detaljerne er velholdte. Alle etager er belagt med lyse plank gulve, beklædt med rå murstensvægge og blottede træbjælker hænger i lofterne både hvidmalede og rå.

VILLA

Kontantpris	22.000.000
Ejerudgifter pr. md.	5.597
Udbetaling	1.100.000
Brutto/netto ekskl. ejerudgifter	99.245/84.105
Sag: 116U00153	Tlf: 32951400

CHRISTIANSHAVN
v/ Bjerregaard & Co.
Strandgade 20
1401 København K
christianshavn@home.dk
facebook.com/homechristianshavn
Tlf. 32951400

home.dk

home

vi vil være din foretrukne ejendomsmægler

Ejendomsmæglerkæde for Danske Bank koncernen

Internationale forskere tildelt legatbolig

Seks udenlandske forskere er i løbet af efteråret flyttet ind i Nordea-fondens legatboliger i Heerings Gaard på Christianshavn. Forskerne er under opholdet tilknyttet danske uddannelsesinstitutioner, hvor de bidrager med viden, inspiration og idéer, og på den vis er med til at berige det danske samfund.

James Cline: James Cline er en professor fra McGill University, Montreal, Canada, der specialiserer sig i teoretisk partikelfysik og kosmologi. Han undersøger sammenhænge mellem eksperimentel fysik, som f.eks. ved Hadron Collider i Cern og begivenheder, der fandt sted i det tidligere univers så som skabelsen af stof og antistof efter Big Bang. Han besøger Niels Bohr Institutets Internationale Akademi for at udvikle ideer og udveksle erfaringer med andre forskere baseret i København og internationalt. Professor Cline bor i Heerings Gaard i perioden medio august til medio december.

Erik Boye: Erik Boye er professor i biologi ved Oslo Universitet med speciale i reguleringen af celleudvikling og -deling. Han vil samarbejde med adskillige forskningshold ved det Biologiske Institut ved Københavns Universitet. Konsortiet vil undersøge molekylære mekanismers regulering af kromosomers replikation. Professor Boye og hans kone bor i Heerings Gaard i perioden september til og med december.

William Coish: William Coish er en professor fra

McGill University, Montreal, Canada. Han specialiserer sig i faststofbaseret kvantefysik og vil arbejde med forskere fra Center for Quantum Devices ved Niels Bohr Institutet, dirigeret af Professor Charles Markus. Det specifikke emne er kvantemekanik og mulighederne for at udvikle en kvantecomputer. Professor Coish bor i Heerings Gaard i perioden fra juli til og med december.

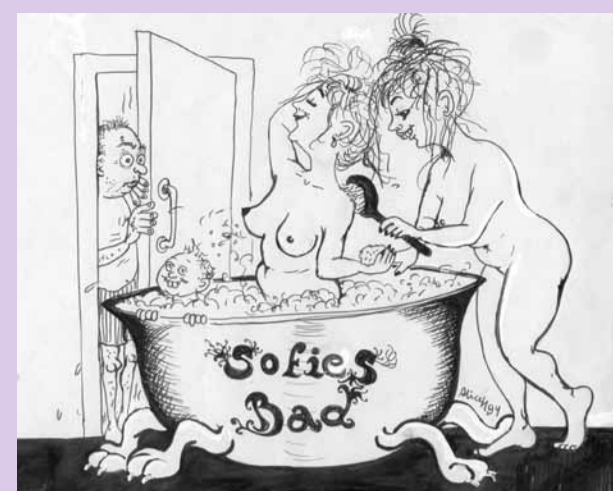
Inger-Lise Saglie: Inger-Lise Saglie er en professor fra Oslo, som skal arbejde med byplanlægning på Frederiksberg Campus, Københavns Universitet. Målet er gennem en sammenligning af de seneste års tilgange

i de nordiske hovedstæder at være med til at sikre en meget høj kvalitet i et hastigt udviklende område. Fokus vil være grøn bæredygtighed, det fælles rum og offentlig transport. Der vil blive skrevet en fælles artikel, som sammenligner udviklingen i Oslo og København. Professor Saglie bor i Heerings Gaard i perioden september til december.

Kerim Nisancioglu: Kerim Nisancioglu og Sussie Trine Dalvin er to norske hhv. professor og associate professor, der skal arbejde med to forskellige institutter på Københavns Universitet. Kerim Nisancioglu skal undersøge havisen på Grønland hos Center for Is og Klima

på Niels Bohr Institutet, KU. Målet er at undersøge, hvordan ændringerne i Det Arktiske Hav vil påvirke klimaet og hvordan forhenværende ændringer i havisen har haft indflydelse på klimaet tidligere. Sussie Trine Dalvin skal studere immunsystemet i fisk og den mulige brug af fiskevacciner på Institut for Veterinær- og Husdyrvidenskab. De skal bo et år i København og ankom i august.

Næste ansøgningsrunde er primo 2018 med henblik på beboelse i det akademiske år 2018/2019. Der kan søges én gang årligt.

Søndags koncerter i Sofiebadet

Søndag 12/11 kl 16
Alex Jønsson, guitarist
Mirja Klippel, sang

Mirja vandt i 2016 en Danish Music Award Folk for 'Årets Sangskriver' og var også nomineret som 'Årets Talent'. Genremæssigt befinder Mirja og Alex sig i singer-songwriter området og de har tidligere optrådt på bl.a. Nordklang Festival i Schweiz, Faces Festival i Finland og Uhørt Festival i København.

Billetter på www.sofiebadet.dk og i døren

Hamamdialog

Onsdag 15.nov 17-19

Vintervitaminer
Ny energi med skønne juicer
De søde, de grønne og de syrlige

Kom, hør om og smag på friske shots, når der juices i Sofiebadets cafe. Eskil Ekbrant vejleder og inspirerer denne aften til at komme godt igang med at juice lækert og sundt i efteråret. Aftenen byder på forskellige juicer, bla en saft og kraft juice til efter en tur i saunaen og grønne «wake me up» morgenstartere.

Der er åbent i kurbadets sauna, dampbad, kolde gys og varme kar.

Tilmelding og billetter på www.sofiebadet.dk

Generelt om Sofiebadet

KURBADET holder åbent med indgang fra gaden Sofiegade 15 B med adgang til sauna, dampbad, varmt - og koldt vandskar, café m.m.

Man 14 - 21
tirs - tors fra 11-21 (tors fra kl 16 kun for kvinder)
fred, lørd og sønd fra kl 10 (booking nødvendig)

HAMAM MASSAGER, KARBADE og GRUPPER

Book tid på: www.sofiebadet.dk eller ring 2868 9829

KOM OG PRØV VORES

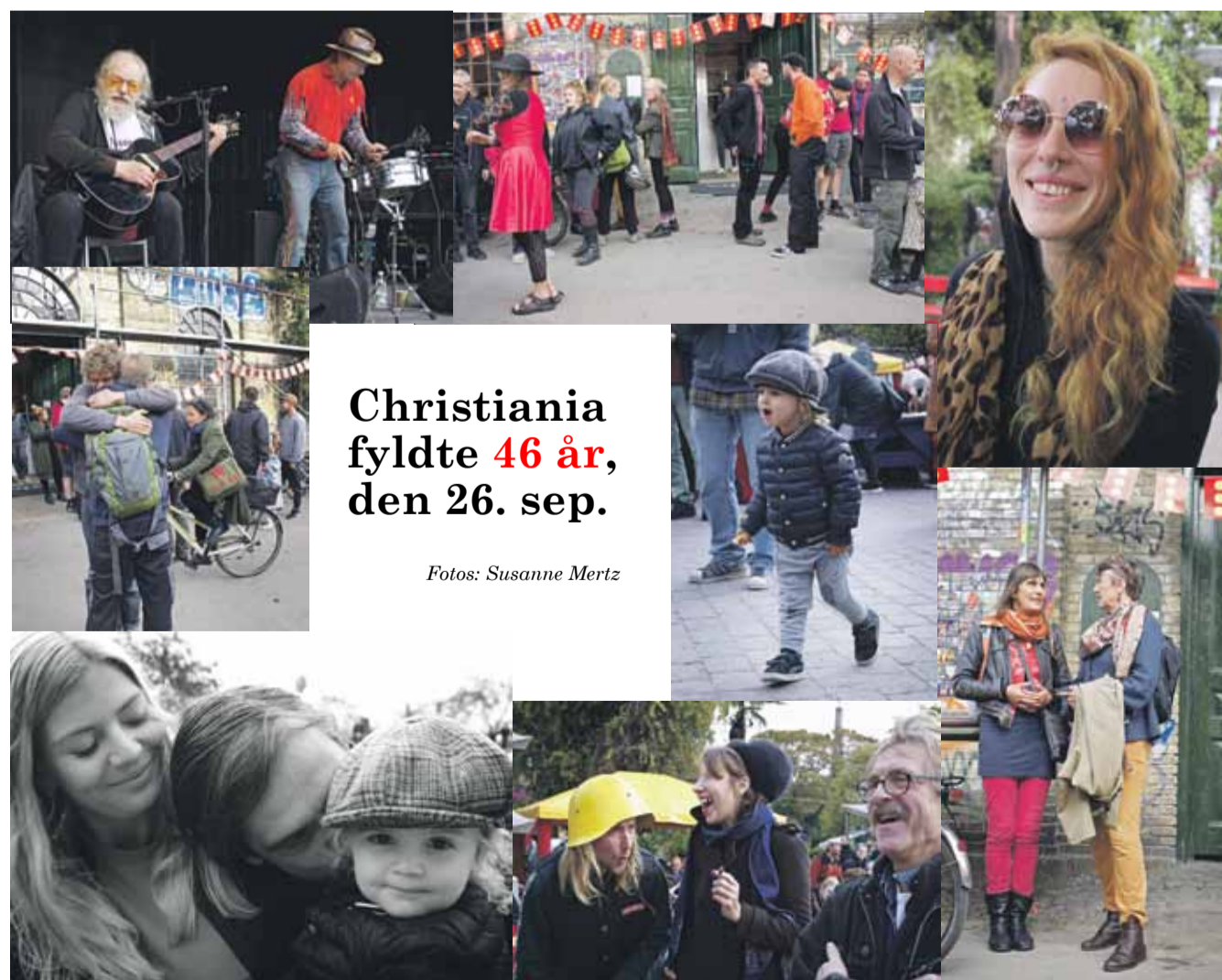
Saunagus - tirsdage kl 19-21
FællesHamam onsdage fra kl 19-21
Midnatsbadning for natteravnene 3/11 fra kl 19
Oplev kurbadet og den smukke Hamam med blødt økologisk olivensæbe og scrubbe kese.

Man - tors kurbad pris 135 kr.
Fre - søn kurbad pris 200 kr.

Er du stamkunde spørg efter klippekort
Priser er inkl. pestemals, håndklæder, badesko, økosæbe og te

Kom og nyd hverdagsluxus med sauna og dampbad i historiske rammer

Foreningen Sofiebadet, Sofiegade 15 A-B, 1418 København K - Tlf 28689829

**Christiania
fyldte 46 år,
den 26. sep.**

Fotos: Susanne Mertz

Christianshavns Beboerhus NOVEMBER 2017

Dronningensgade 34 / Tlf 32578818 ml. kl. 13.30-18.00 og 19.00-21.00 / www.beboerhus.dk
Åbent man - ons 13:00-23:00 / tors - lør 13:00-24:00

Spisehusmenu November

Torsdag d. 2/11

Lam Rogan Josh med ingefær, gurkemeje og chili

Tirsdag d. 7/11

Pasta med ristede i vin, urter og fløde.
Friskrevet Parmesan

Torsdag d. 9/11

Letsprængt andebryst med æbler og rosmarin

Tirsdag d. 14/11

Ristet laks med hokkaido, abrikos og mynte i kokosmælk. Basmatiris

Torsdag d. 16/11

Stegt kylling med hvidløg og salvie. De puy linser med bacon, tomat og hvidløg

Tirsdag d. 21/11

Rodfrugtgratin med hytteost og krydderurter. Tomat og chilikompost

Torsdag 23/11

Fiskefrikadeller med urter og hjemmelavet remo.
Kartofler med persille

Tirsdag 28/11

Unghane i portvin med druer og chapignon.
Basmatiris

Torsdag 30/11

Lasagne med butternut, pancetta og oksekød

Dagens salat & brød til alle retter

Voksne 75 / Børn 40 kr.

Bestil online på: www.beboerhus.dk

Spisehuset er åbent fra 18:00 - 19:30
Bestilte billetter skal afhentes senest 18:30 - Aflysning senest dagen før.
Der kan bestilles en uge frem.

Koncerter i Beboerhuset:

Onsdag d. 8/11 kl. 19.00 Gratis Entré:

Foredrag om "Højskolen på gadeplan"

Denne onsdag aften går vi tilbage til 70'ernes Christianshavn, hvor en ung og idealistisk Erik Oluf Frederiksen netop er blevet ansat på Kofoeds Skole. Foredraget bygger på både personlige erindringer og på materiale fra bogen "Højskolen på gadeplan". Der skete meget på havnen og i Dronningensgade i 70'erne, hvilket Erik Oluf vil fortælle om på sin helt egen måde.

Onsdag d. 15/11 kl. 20.30 Entré 60 kr:

Erik Bünger + Jesper Elving & Tobias Kirstein + UFOV

Fredag d. 17/11 kl. 20.00 Gratis Entré:

Soul Night

Oplev en aften med lækre rytmer, farverige drinks og dæmpet belysning - helt gratis! - Med eksklusivt besøg af DJ Mr. Soul

Lørdag d. 18/11 kl. 19.00 Billet 100 kr:

Mik Schack

Øl stand-up og koncert med Mik Schack
Billetsalg fra SuperBrugsen på Torvet

Fredag d. 24/11 kl. 20.00 Entré 60 kr:

EMS - Elektronmusik Studion:

John Chantler + Ragnhild May + Lyt Dybt

Temaaften om det Stockholmske Elektronmusik Studion. EMS har eksisteret siden 1964 med det formål at udvikle og fremme elektroakustisk musik, nationalt og internationalt.

Dette markeres med en koncertaften med prominente navne - John Chantler og Ragnhild May - som begge har været i residencies i EMS. Lyt Dybt er aftenens værter og formidlere.

Lørdag d. 25/11 kl. 15.00 Entré 50 kr:

Jazza Brasil

Så er Jazzabrazil på landevejen igen. Efter en god sommer, hvor alle i bandet har ladet op, er de klar til en eftermiddag med musik til både krop og sjæl.

Med fem år på bagen og landevejen med samme line up har vi at gøre med et godt og sammenspillet ensemble, og JazzaBrasil har medvirket ved CopenhagenJazz Festival flere gange.

Lørdag d. 25/11 kl. 20.00 Entré 30 kr:

Sangbar Æ, Ø & Å

20.05 - 20.35 Nina-Franziska

21.00 - 21.30 Astrid Alsbjerg og Søren Lyhne

21.50 - 22.20 Aupair Outrair Delight

- Samt åben scene ml. Hovedhavnene

Tirsdag d. 28/11 kl. 20.30 Entré 50 kr:

Django Reinhardt jam

Django jazz, hygge og jam - medbring godt humør og instrument. Som sædvanligt er husbandet klar til at spille op til swing.

Onsdag d. 29/11 kl. 20.00 Billet 100 kr / Entré 120kr:

Nikolaj & Piloterne

Nikolaj og piloterne giver akustiske koncerter landet over i 2017 - Med sig rundt har bandet et 'greatest hits-sæt' bestående af de største sange fra det omfangsrige katalog, hvilket også er tilfældet når de igen giver koncert på Christianshavn Beboerhus.

Billetter på place2book.com - link på Beboerhusets hjemmeside

Onsdag d. 6/12 kl. 20.00 Entré 80 kr:

Little Village Country Music Club Fistful of Dollars + special guest

Country music n' good times!

- Mere info to come.

Tjek Beboerhusets hjemmeside og Facebookside
www.facebook.com/beboerhus for tilføjelser og opdateringer.

Månedens kunstner: Valdemar Osted

Valdemar Osted har gennem dansk ungdoms fællesråd arbejdet frivilligt i Palæstina, hvor han har rejst Vest Bredden rundt og afholdt workshops om demokrati og ligestilling for ungdomspartiet Fatah Youth. I den forbindelse har han taget en række billeder af hverdagen på Vest Bredden, som han udstiller i Beboerhuset.

Cirkeldans

Torsdage i lige uger kl. 19:30 - 21:30

Deltagerbetaling: 40,- pr. gang.

Information: Randi og Carsten Michaëlis

<http://www.cirkeldans.dk>

e-mail: randi@carmic.dk tlf.: 32 59 57 29

Croquis

Torsdag fra 19.00 - 21.00 i lokalet

"Transitten". Deltagergebyr 40 kr.

Medbring selv papir og tegnegrej - vi har tegnebrætter. Holdet er uden underviser, men Beboerhuset sørger for at booke model. Ingen tilmelding - bare mød op!

La Boca tangosalon

Hver torsdag i salen fra 20.00 - 23.30 med Gunner Svendsen. Entré: 50 kr (kan være forhøjet ved særarr.)

Milongaundervisning: kl. 17.30 - 18.45 (Ingen tilmelding - kom helst med partner) Pris: 70 kr. (100 kr. incl. entré).

Begynderundervisning med Sakina og Gunner: kl. 19.00 - 20.00 (Ingen tilmelding - kom med eller uden partner) Pris: 50 kr. (80 kr. incl. entré)

Lokaler m.m.

Lokaler i Beboerhuset bookes ved at ringe på tlf. 32578818 ml. 13.30 - 18.00 og 19.30 - 21.00. Nye lejepriser: 10 kr. i timen for lokale + 15 pr. person i timen. Ved undervisning/erhverv 20 kr. pr. person i timen.

Lokaler til fest Ring man. og ons. på tlf. 32576242 ml. 13.00 - 17.30

Bridge

Christianshavns Bridgeklub

Mandage kl. 18.30 - 22.15 i sæsonen (jan-april og sep-dec)

www.christianshavnsbridge.dk

VOR FRELSERS KIRKE

Vor Frelzers Kirke

Gudstjenester

Fredag d. 3. november
Natkirke kl. 20-23
v/ Mikkel Gabriel Christof-
fersen

Søndag d. 5. november
Alle helgens dag
Højmesse kl. 10.30
v/ Finn Damgaard

Tirsdag d. 7. november
Babysalmesangsaf-
slutning kl. 10.00
v/ Finn Damgaard

Fredag d. 10. november
Natkirke kl. 20-23
v/ Susanne Møller Olsen

Søndag d. 12. november
22. s. e. trinitatis
Højmesse kl. 10.30
v/ Finn Damgaard

Fredag d. 17. november
Natkirke kl. 20-23
v/ Susanne Møller Olsen

Lørdag d. 18. november
Dåbsgudstjeneste kl. 10.30
v/ Mikkel Gabriel Christof-
fersen

Søndag d. 19. november
23. s. e. trinitatis
Højmesse kl. 10.30
v/ Mikkel Gabriel Christof-
fersen

Fredag d. 24. november
Natkirke kl. 20-23
v/ Finn Damgaard

Søndag d. 26. november
Sidste søndag i kirkeåret
Højmesse kl. 10.30
v/ Susanne Møller Olsen og
gæsteprædikant praktikant,
cand. theol. Mette Hald Mik-
kelsen.

Salmemaratton

Sammen med de andre kirk-
er i Amagerbro provsti syn-
ger vi os igennem hele salme-
bogen i løbet af de næste 2
½ år. Vi mødes hver anden
uge fra kl. 17.30-19.00 i en af
kirkerne på enten Christian-
shavn, Islands Brygge eller
det indre Amager og synger
15 salmer fra salmebogen
hver gang. Midtvejs holder
vi en kort pause med gratis
sandwich, te og kaffe.

Onsdag d. 1. november:
Hans Tausens Kirke (salm-
erne 61-75)

Tirsdag d. 14. november:
Sundkirken (salm-
erne 76-90)

Onsdag d. 29. november:
Vor Frelzers Kirke (salm-
erne 91-105)

Koncerter

**Lørdag d. 11. november,
kl. 16: Verdis Requiem**
Under ledelse af Niels Bork-
sand opføres Verdis skønne
musik med solister, kor og
orkester.

Billetter sælges i døren eller
på billetnet.dk til fordel for
Læger uden Grænser (entré:
225).

**Søndag d. 19. november,
kl. 20: Jens Unmack (solo)**
For første gang nogensinde
tager Jens Unmack afsted
helt alene.

Med numre fra det store
Love Shop katalog fra hans
solo-albums, og med plads til
at grave dybere i teksterne
og historierne bag (entré:
250,- kr.).

**Søndag d. 26. novem-
ber, kl. 15: Præstholms
Luther-koraler**
Komponisten og organisten
Christian Præstholm spiller
sine nye koraler over Lu-
thers salmer og Vor Frelzers
Kirkes Kor synger
Præstholms arrangementer
af salmerne under ledelse af
Lars Sømod (fri entré).

Natkirken

Natkirken holder åbent hver
fredag fra 20-23.

Aftenens musik begynder
kl. 20.

Nadverandagt kl. 21.30.

Fælles aftenbøn kl. 22.45.

Fredag d. 3. november
Allehelgens toner ved jazz-
sangerinde Frida Asmus-
sen.

Fredag d. 10. november
Stilhed og musik.

Fra kl. 20-21: Tal om tro:
Natkirkens samtalesalon om
tro og eksistens ved Susanne
Møller Olsen.

Fredag d. 17. november
Carsten Lauridsen.

Carsten Lauridsen er trom-
petist og komponist og vil
fremføre musik som inviterer
til ro og indre refleksion.

Fredag d. 24. november
Stilhed og musik.

Christians Kirke

Novembers gudstjenester:

Højmesse 5. nov. kl. 10
ved Flemming Pless.

Højmesse 12. nov. kl. 10
ved Flemming Pless.

Højmesse 19. nov. kl. 10
ved Flemming Pless.

Højmesse 26. nov. kl. 10
ved Tine B. Krogstrup.

Koncerter i kirken:

**Lørdag d. 4. november kl.
19.30 – 21.30.**

"Hybrid Klang", nyt kamme-
rensemble-værk, komponist
og vokal Cæcilie Norby,
dirigent Andreas Veto samt
Det Unge Vokalensemble og
Det Ny Big Band. Entré via
Billetter, 200 kr., u. under 25
og pensionist 150 kr.

**Søndag d. 5. november
kl. 22.**

Allehelgens koncert, Mogens
Dahls Kammerkor, værker
af Ola Gjeilo, Bent Sørensen,
Bach, Brahms, Lewkovitch
m. fl. Koncerten sendes di-
rekte i DR P2. Entré via
Billetlugen, 250 kr., stud.
125 kr.

**Lørdag d. 11. november
kl. 16.**

Brahms - Ein Deutches
Requiem, Kammerklubben
Kammerorkester, voka-
lensemblet Dekor, solis-
ter Signe Sneh Schreiber og
Rasmus Ruge, dirigent Bo
Ager Christensen. Entré
via Enkeltbillet eller ved ind-
gangen 175 kr., stud. 125 kr.

**Søndag d. 12. november
kl. 15.**

Gallakonzert med dirigentju-
bilæum, Studentersangfore-
ningen ved dirigent Jørgen
Fuglebæk. Entré via Billetter

eller ved indgangen 75 kr.
Søndag d. 19. november kl.
17.
Koncert med Lis Sørensen.
Billetter via Ticketmaster.

**Lørdag d. 25. november
Kl. 15.**

Fødselsdagskoncert for bi-
ologen Eigil Holm, ved John
Kruse, Kim Bak Dinitzen
og Elisabeth Westenholz,
værker af Beethoven, Schu-
mann, Poulenc og Brahms.
Fri entré.

**Søndag d. 26. november
kl. 15 og 18.**

Akustisk koncert med Hanne
Boel.
Billetter via Ticketmaster.

**Fredag d. 1. december
kl. 20.**

Koncert med The Real
Group, a cappella ensemble,
jazz, pop og nordisk.
Billetter via Ticketmaster.

Dørene åbnes normalt ca. 1
time før. Det er ikke muligt
at parkere på kirkepladsen i
forbindelse med koncerterne.
Der er handicapadgang.
Parkering for handicap-
transport er mulig i begræn-
set omfang.

Kammermusikforenin-
gen af 1887 giver desuden
i vinterhalvåret en række
mandagskoncerter i kirk-
en. Se nærmere på kirkens
hjemmeside [www.christian-
skirke.dk](http://www.christian-
skirke.dk)

Første søndag i advent tændes juletræet på Christianshavn Torv

Søndag den 3. december
inviterer Christianshavns
Lokaludvalg traditionen tro
til den årlige juletræstænd-
ing på Christianshavns
Torv. Alle er inviteret til en
hyggelig eftermiddag, når

lysene, der i hele december
måned vil stråle over Chris-
tianshavns Torv, tændes.
Arrangementet begynder
kl. 16.00, hvor juletræet
tændes, og vi sammen synger
og danser om træet. Derefter

vil der blive serveret jule-
boller, gløgg og kakao.

Alle er velkomne.

THIRION
— CHARCUTERIE & VINS —
**BELGISKE
SPECIALITETER**
CHARCUTERIE
OST, ØL, CHOKOLADE
**FROKOST
TAKE AWAY**

Prinsessegade 50
Tlf: 30 50 42 31
www.thirion.dk

Nyt fra Lokalrådet

November 2017

Christianshavns Lokalråd har i denne efterårstid forsøgt at kigge på de nye tilstande på Christianshavn, som synes at udfordre den kulturarv, som vi hidtil har taget for givet.

Lille Mølle på volden er den sidste af mange møller på voldene på Christianshavn. Det er mange år siden, at den fungerede som mølle, og at dens møllevinger forsvandt, men den ligger stadig på volden.

I mange år dannede den bolig og til dels arbejdssted for ægteparret Flach-Bundegaard, som også husede danske kunstnere i huset. Nationalmuseet arvede møllen med hele dens interessante indbo efter ægteparrets død, og der blev lavet et fint museum i møllen og restaurant i resten af huset. Det blev således en god måde at skabe historie og samtidig tilknytning for alle til den gamle mølle på volden. Desværre gik restauranten fallit og museet blev mindre og mindre åbent for publikum – samtidig med at møllens forfald blev synligt.

Lille Mølle med det hele er nu lukket med den begrundelse, at der ikke var publikumsinteresse nok. Mange mente derimod, at der ikke var adgangsmuligheder nok til museet. Men nu, da funktionerne i Lille Mølle er lukket ned, så skal den sælges. Lokalrådet ønsker sig, at den nye køber vil sørge for, at det bliver et godt, åbent mødested, som både tilgodeser møllens kulturarv og dens kulturhistoriske baggrund på volden.

Men det er ikke kun på voldene, at vi har oplevet en ændring af kulturarven. I som-

meren 1966 blev kanalerne og Trangraven fredede, fordi man dengang oplevede, at bygherrer ønskede at opfylde vandarealer til nye byggerier. Dette blev også forsøgt få år efter, da Islands Plads skulle have været bebygget med luksusboliger med egen marina. Meget senere blev området alligevel "opfyldt", nu med broer, som prioriterer tilgængeligheden på land fremfor til vands. Broerne bliver åbnet for masteskibe, men færre benytter muligheden, da det giver en del vanskeligheder med strøm og plads. Det betyder, at mange flere både ligger fast

langs bolværkerne, mens det er de små udlejningsbåde og turbådene, som dominerer kanalernes "vandliv". Så hvis vi synes, at kanallivet på vandet er en kulturarv, så er den da blevet forringet af brospærringerne.

Christianshavns Lokalråd deltager i planlægningen af næste års 400 års jubilæum, hvor vi ønsker os meget mere debat om, hvordan vi kan tilgodese den christianshavnske kulturarv, hvad den egentlig er for en og hvad vi skal med den.

Christianshavns Lokalråd kan kontaktes gennem formanden, Jane Lyththans, på tlf. 5432 9226

Se også vores hjemmeside www.christianshavnslokaalraad.dk

Man-Coe: 25 år

Man-Coe holdt 25 års jubilæums reception i gården i Strandgade. (Foto: Susanne Mertz)

Katte og Menneskene på Volden

I mange år har der gået mange, nogen gange rigtig mange, nogen gange færre, firbenede, langhårede, levende dyr, i alle mulige farver, rundt på Volden. Nemlig Katte

De har mest opholdt sig der, hvor der er så mange svaner i søen, bagved og ved siden af Ravelinen og det er der god grund til, fordi der er mennesker der, der har taget sig af dem, mennesker der har fodret dem

Af flere omgange har der været så mange, at Kattens Værn har været ude, at hjælpe til

Heldigvis er flere kommet tilbage igen, som gennedsætnings Katte. For jeg synes det er dejligt, at der er Katteliv på Volden At se dem trives og lege og boltre sig, se at det ser ud til, at de nyder livet gør mig glad og så er de jo nyttedyr, blandt andet fordi, de tager Rotter

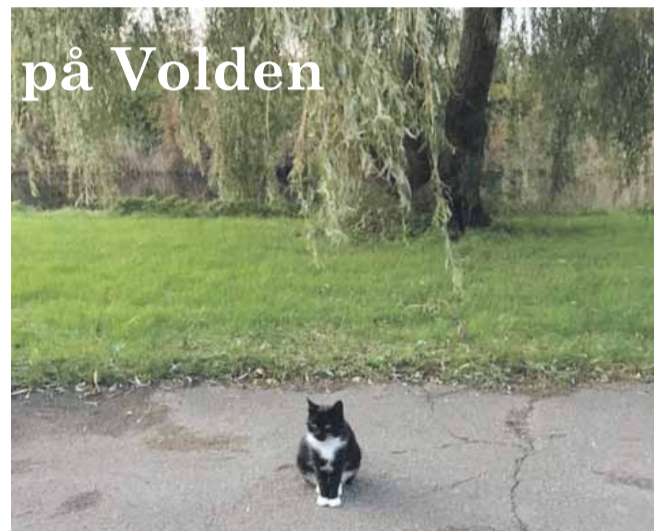
Nu er der ikke så mange, fordi Menneskene får dem

steriliseret og kastreret. For nylig var der en smutter, så der kom et kuld små søde killinger ud af det. Dejligt at se dem små og blive større

Menneskene giver dem også ormekur og, hvad der ellers er godt for de små levende væsner, det er meget prisværdigt synes jeg, det skal I have Tak for, dejligt er det også, at det i den grad ser ud til, at I kan lide at tage vare på Kattene

Det gør mig også glad, at der er mennesker der helt af sig selv, gør noget for naturen og for vores samfund. Ja, det ser ud til, at I slet ikke kan lade være

Kærlig Hilsen Christine Rebecka Levy

GLARMESTER

G. Madsen & Sønner A/S
Dronningensgade 55
Tlf. 32576080
Mand.-fred. 8-16.30

Filial:
Kongevejen 11
Tlf. 32 53 61 60

Mand.-fred. 10-16.30
Lørdag 10-13.00

Alt i glarmesterarbejde
FORLANG TILBUD

Biltlf: 40 13 76 96 & 40 13 78 17

BUTIKSRUDER PÅ LAGER
SKIFTERAMMER HAVES I ALLE MÅL

VVS installatør
Jens Havn

Biltlf: 40846776

Fastnet: 32966776

NEILPRYDE SAILS

Sejlmager

Vi laver alt inden for.

Kølbåds sejl

Presenninger

Altan og sol sejl

Klistermærker

Bannere/Bil/Butik/Reklame

Kontakt. neilprydesails.dk

Peter Havn. Mob 23601214

Søren Andersen. Mob 41120618

Kommunalvalg 2017

Christianshavn for de mange – ikke for de få

Vi er 3 christianshavner, som stiller op for Enhedslisten til kommunalvalget. Hvis du stemmer på Enhedslisten vil vi bruge din opbakning til at forstærke indsatsen i kampen mod ulighed og for de socialt udsatte og hjemløse. Og til at styrke vores indflydelse på trafikplanlægning, boligbyggeri og etablering af institutioner og plejehjem.

Sociale udsatte er ikke problemet – de er sympotomer på problemet

Bydelen tiltrækker forskellige grupper af socialt udsatte, der kræver relevante indsatser. Torvet og Dronningensgade har en tradition for at være samlingspunkt for hjemløse og gadesovere med alkohol- og psykiske problemer. I de sidste 5-6 år er grupperne øget med indvandrere fra forskellige verdensdele, der konkurrerer om plads i værestederne i dagtimerne, sovepladser om natten og adgang til flaskeindsamling. Der er behov for øget indsats over for disse grupper med rådgivning, etablering af relevante bolig- og sundhedsforhold som alternativ til livet på Torvet.

Enhedslisten arbejder for ægte lokalt demokrati

At være med til at bestemme i sin bydel er en vigtig del af at høre hjemme i byen. Christianshavn er en flaskehals i Storkøbenhavn. Bydelen modtager en stor del af kommunens befolknings-tilvækst uden tilsvarende udbygning af institutioner, trafik anlæg, friarealer mv. Vi, som bor her, føler os overset med ringe indflydelse på de vigtige beslutninger for boligbyggeri, institutionsdækning og trafikplanlægning.

Enhedslisten vil arbejde for øget borgerinddragelse, så vi som christianshavner får mere indflydelse for bydelens fremtid.

Mennesker trives i byliv – ikke i billiv

Christianshavn er en trafikalt flaskehals belastet af de mange nye boligområder omkring bydelen og gennemgående trafik. Det begrænser mulighederne for at bruge byrummet. Gader og torve fyldes med trafikstøj og forurening. Enhedslisten vil skabe bedre vilkår for fodgængere og cyklister, slut med 'løb-for-livet' ved den ultrakorte grønne periode ved passage af Torvegade.

Der skal etableres servicebus-linjer – eldrevne minibusser – som forbinder Christianshavn med Indre by. Christianshavn er forbundet med de øvrige dele af København med vand. Det skal udnyttes med mere havnebus i en elektrificeret udgave, så det bliver et reelt transporttilbud mellem bydelen og Indre by – og ikke som nu, hvor havnebussen mest fungerer som turistoplevelse.

Social lighed beriger samfundet

Boligmassen i bydelen er steget meget de seneste år og bærer præg af kommunens ønske om at tiltrække borgere fra højere indkomstgrupper i dyre ejer- og andelslejligheder. Enhedslisten vil arbejde for, at der gives plads til nye boligformer, der appellerer til en blandet beboersammensætning, unge, gamle, rige, fattige og forskellige samboformer som bofællesskaber og kollektiver.

Der er ikke plejehjem på Christianshavn, og det er

trist for mange ældre efter et langt liv som christianshavner, at skulle flytte til en anden bydel. Men for nylig har kommunen besluttet, at vi skal have et plejehjem, og Enhedslisten arbejder for, at den beslutning hurtigt bliver en realitet.

Bekæmp ulighed og fattigdom

"Hvis vi ikke ændrer kurs, ender vi der, hvor vi er på vej hen", siger et kinesisk ordsprog. Det er på høje tid, at politikerne tager den kendsgerning alvorligt. Det gælder alle samfundsrelevante områder, vores klima – og miljøproblemer – men også den stærkt stigende ulighed.

Ønsker vi virkelig et samfund, hvor reelt fattige borgere bliver mast ud af systemet til fordel for reelt rige borgere? Og hvor grupperinger polariseres, har mistro til hinanden og ingen fælles mål?

Vi ser tydeligt polariseringen i en bydel som Christianshavn.

Enhedslisten ønsker at kæmpe for lighed – vi vil kæmpe for en markant øget indsats på de sociale områder – for mennesker, der har brug for hjælp til at komme videre i livet. Vi ønsker at udvikle eksisterende væresteder, oprette nye og arbejde for midler til arbejdet på gadeplan.

Læs mere om Enhedslistens kandidater på Christianshavn på kbh.enhedslisten.dk/bydele/christianshavn/

Af Ulrik Kohl (medlem af BR), Helene Forsberg-Madsen (kandidat) og Cecilie Høgh Egmose (kandidat)

Vi skal bekæmpe ensomheden blandt ældre

Ældre borgere kan ofte være i farezonen for at opleve ensomhed, fx når en ægtefælle eller gamle venner dør. Heldigvis er der flere gode initiativer vi, i Københavns Kommune, kan kæmpe for. I Socialdemokratiet har vi flere konkrete forslag til hvordan vi bekæmper ensomhed.

Vi har Københavns ældreklubber, der har en lang tradition for at arrangere socialt samvær, som skaber glæde og fællesskab, og forebygger isolation og ensomhed. Her skal vi sikre, at der fortsat er penge til at drive ældreklubberne på samme niveau, selvom antallet af ældre borgere stiger.

Dertil skal alle institu-

tioner, aktivitetscentre mv. på ældreområdet være åbne for involvering af frivillige, derfor skal området afbureaukratiseres. Flere og flere ældre borgere engagerer sig i frivilligt arbejde, og de er en unik ressource og kan skabe liv der, hvor der ofte kun er tid til et mere rutinepræget nærvær. Der skal derfor også etableres frivillighedskoordinationer, som skal give borgere og frivillige organisationer, der har lyst til at blive frivillige eller har en god ide, én samlet indgang ind til ældreområdet, hvor idéer kan matches og der kan etableres samarbejder.

Endelig skal vi have etableret en pulje til fritidsjobs til unge under 18 år i pleje-

boligerne og aktivitetscentre. Målet med puljen er at ansætte unge under 18 år et antal timer om ugen til at tale med beboerne, læse avisen højt og en række andre aktiviteter, der giver fællesskab og socialt samvær. Ligesom med de frivillige kræfter er det vigtigt, at de unge ikke er en genvej til billig arbejdskraft til almindelige plejeopgaver, men skal løse opgaver, der knytter sig til omsorg, samvær og aktiviteter med de ældre.

Af Henrik Appel (A) medlem af Borgerrepræsentationen og ældreordfører

Alle har ret til en bolig, de kan betale

John Poulsen, kandidat til BR for Kommunisterne i København, liste R.

Manglen på billige boliger i København skriger til himlen. Igennem de senere år er priserne på ejerlejligheder steget så meget, at en bolig på 100 kvm. koster omkring 5 millioner kr., en pris som familier med en jævn indtægt ikke kan betale. Mange af de nyopførte boliger har ikke bopælspligt, og det medvirker til at priserne stiger yderligere. Det bør ikke være muligt for velhavere at købe en lejlighed i København som feriebolig, og så bruge den som hotel resten af året. Kommunisterne kræver, at der skal være bopælspligt for alle

boliger i København, og at tomme boliger tvangsudlejes af kommunen.

For at skaffe billige boliger må kommunen gå aktivt ind i processen. Det kan ske ved at salget af kommunale grunde standses, og at kommunen sikrer, at der opføres billige og tidssvarende boliger. Med billige nye almene boliger mener vi ikke boliger, som koster 10.000 kr. pr. måned i husleje, for det kan en almindelig arbejderfamilie ikke betale.

København har mange unge under uddannelse, men desværre også en katastrofal mangel på egnede boliger til dem. Der skal sættes mere gang i byggeri af kollegier og ungdomskollek-

tiver. Huslejen for unge under uddannelse skal stå i et rimeligt forhold til den gennemsnitlige indtægt, som unge under uddannelse har, og kompensere for forringelsen af SU og lærlingelønningerne.

Som et resultat af arbejdsløshed, kontanthjælpsloftet og 225-timers reglen risikerer flere at blive sat på gaden. Derfor skal der udarbejdes planer for at sikre, at borgerne kan blive i deres bolig. Regeringen har forbudt Københavns kommune at yde hjælp til dem, som risikerer at blive sat ud. På trods af regeringens påbud kræver kommunisterne, at ingen kan sættes ud af deres hjem pga. nedskæringer.

København for alle

København er for mig Danmarks dejligste by, den er levende og alsidig og har tusind ting at byde på. Det nyder jeg, og mange andre, til daglig rigtig godt af. Desværre er byen ikke lige tilgængelig for alle. For gangbesværede ældre og handicappede kan der til tider komme forhindringer i vejen. Det kan være høje kantssten uden nedkøringsrampe, smalle fortove, ujævn belægning eller manglende

krydsningsmuligheder. Ting der er til gene for de fleste borgere, men rammer denne gruppe særlig hårdt, og gør deres færden farlig eller helt umulig.

I Socialdemokratiet vil vi arbejde for en by, der kan bruges af alle - borgere i alle aldre og borgere i rullestol. Vi har i Københavns Kommune gennemført en kortlægning af alle bydele, og udarbejdet en samlet plan for at øge tilgængeligheden for færds-

selshandicappede og ældre borgere i hele byen. Den plan skal vi have gennemført, så alle københavnske bydele bliver gjort ældre- og handicapvenlige. Jeg vil kæmpe for flere resurser, samt at der udarbejdes en konkret rækkefølge for bydelene, f.eks. alt efter hvor der bor flest ældre.

Af Henrik Appel (A) medlem af Borgerrepræsentationen og ordfører for ældre- og socialområdet

Kære christianshavner!

Kommunalvalget nærmer sig og jeg stiller op som spidskandidat for Christiania-Listen.

Jeg vil her benytte lejligheden til at introducere mig selv og nogle af de mærkesager, jeg brænder for.

Jeg er født på Christianshavn, men opvokset i Virum. Jeg har boet på Christiania i snart 8 år sammen med min kæreste og vores fælles barn på 4 år. Vi har også 2 delebørn fra min kærestes tidligere forhold, så vi er en vaskeægte moderne sammenbragt familie. Jeg er musiker i mit daglige liv, både som udøvende musiker og komponist. Jeg udgiver min egen musik under navnet Andy Benz.

På Christiania har jeg, ud over kulturlivet, været meget engageret i Lukkeugen i januar 2014 og Rydningen af Pusher Street for lidt over et år siden.

Jeg vil arbejde for en genoprettelse af busslusen i Prinsessegade. Der er al for megen trafik gennem Prinsessegade, hvilket gør gaden utryk at færdes på.

Specielt er det rystende at være vidne til de mange der bare fræser igennem. Jeg mener at det er meget bedre, hvis bilisterne kører ad Kløvermarksvej ligesom tidligere.

Cykelrutens indkørsel til Christiania, der går over Kløvermarksvej, skal lysreguleres. Jeg ser mange farlige situationer når lastbilerne fra Forbrændingen – og den megen anden trafik – møder de bløde trafikanter enten på vej ind på Christiania eller på vej ud, på Amagersiden.

Hver dag oplever vi alle, at Torvegade er fyldt med trafik. Hvorfor skal så mange biler sendes igennem centrum af København? Jeg mener, at det er på tide at få debatten om en Miljøzone i København tilbage. Jeg blev meget skuffet, da S droppede idéen i sin tid. Det skal på bordet igen og bringes videre til Folketinget.

Som kunstner og christianit er leg en stor del af min hverdag. Ikke bare leg med min 4-årige søn, men også leg sammen med andre voksne. At vedblive med at lege – også som voksen – skærper

vores sanser og øger vores nysgerrighed på livet og dets muligheder.

Jeg har tit tænkt, at det ville være utroligt med en årlig dag i København, dedikeret til legen. Den store legedag for både børn og voksne ville være et glimrende redskab til at samle københavnerne på tværs af diverse skel.

En stemme på mig eller listen går dog på ingen måde tabt, hvis vi ikke får et mandat i Borgerrepræsentationen, men sikrer derimod, at Christianias og Christianshavns stemme bliver hørt. Christiania-Listen er nemlig i valgforbund med Enhedslisten, SF og flere andre partier og lister og mit mål er, at få nogle lokale sager på bordet, som vores valgforbunds store partier, SF og Enhedslisten, under alle omstændigheder kan tage videre med til Rådhuset.

Andreas Bennetzen / Christiania-Listen

Christiania-Listen støtter vækstlaget og den unge kultur

Ved det sidste kommunalvalg i nov. 2013 stillede Christiania-Listen op, igen. ”Hvorfor nu det?” spurgte mange. ”Nu har I jo købt området, og så er I sikrede. Så behøver vi ikke længere at stemme på Jer.”

Helt forkert...

At Christiania kommer med sin egen liste er meget mere end bare at give fristaden ro til at opbygge sig selv. Det er noget med at gå forrest i kampen for mange flere åndelige og kulturelle fristeder i Danmark, hvor man overlader liv og beslutninger om de nære ting til folk selv. Hvor kultur, kunst og ånd får lov til at blomstre, uden en masse unødige og fremmedgørende administration ovenfra.

Det er også noget med, at vi søger alliancer med dem, som vi på mange områder (men ikke alle!) føler os beslægtede med, rent politisk. Derfor indgår vi i et valgforbund, der i år omfatter både Enhedslisten, SF, Hampepartiet, Kommunisterne, Feministisk Initiativ og Dovne Robert. Dvs. at en stemme på Christiania-Listen ALDRIG kan blive til stemmespild!

Lige siden gennembruddet i 1974, hvor christianitten Tine Schmedes blev indvalgt i Borgerrepræsentationen som deltager fra et stort valgforbund, kaldet Valgborg (hvor både Kvindelisten og Christiania indgik), har fristaden prøvet at pleje sine interesser i det kommunalpolitiske. I 1978 blev det Thorkild Weiss

Madsen, der som valgt for Christiania-Listen talte de ikke-autoritæres sag inde på Rådhuset.

Christiania-Listen har ved hvert valg haft et par faste mærkesager, udtrykt i sloganer:

– Flere selvstyrende, grønne bydele i København og flere fristeder i Danmark, hvor der er plads til eksperimenter. Gode rammer skaber gode mennesker.

– En socialt retfærdig boligpolitik. Folk med små indtægter skal også have råd til at bo midt i København. Vi vil arbejde for at København ikke bliver en ghetto for velhavere og imod spekulationsbyggeri. Lad os sammen lave en smukkere by, med flere fantasifulde huse.

– Gratis eller billig offentlig transport. Gør København til foregangsby for et effektivt og miljøvenligt kollektivt trafiksystem. Begræns biltrafikken og luftforureningen i København NU!

– Bedre forhold for cyklister, gående og legende.

– Liv i nærmiljøet, med små butikker, tæt ved din bolig, med rene råvarer.

– Fri dyrkning af hamp til eget forbrug. Legaliser hashen under kontrollerede former og med afgift til staten.

Disse mærkesager har vi holdt fast ved gennem flere valg. Til vores glæde har vi også oplevet en forståelse hos overborgmesteren for det komplekse forhold, der hersker omkring Pusher Street, hvilket resulterede at han – i høj grad baseret på vores forslag – allerede i 2008 foreslog en forsøgsordning med

statskontrolleret salg af cannabisprodukter. En stor del af Borgerrepræsentationen bakkede det op. I seneste samling har hele 43 ud af 55 medlemmer bedt forskellige regeringer om at tillade et sådant eksperiment. Men forgæves... En alt for stor del af folketingspolitikerne har ikke megen føling af eller forståelse for, hvordan hashproblemet kan løses. I USA er der en række stater, der har gode erfaringer med en tolerant holdning til cannabis som både læge- og nydelsesmiddel. Og Christiania har lige siden 1997 talt for en ændret lovgivning. Men åbenbart for døve ører for store dele Folketinget (ikke alle!).

Vi har fastholdt, at vi ønsker en dæmpning af trafikken på Christianshavn. Både med en genetablering af busslusen og med bedre forhold for cyklister. Vi fik megen kritik for ikke at ville acceptere en ’eksprescykelrute’ med op mod 7.000 gennemkørende cyklister i døgnet tværs igennem fristaden. Stien var ganske enkelt for smal, 3 m mange steder og uden opdeling af færdselsretning. Den kan ikke udvides pga. fredning og eksisterende bebyggelse og kan slet ikke klare så massiv en gennemstrømning. Vi kom med flere alternative linjeføringer, men de blev alle afvist af Teknik- og Miljøforvaltningen, nok fordi disse ville blive dyrere end det, som kommunen først have foreslået. Det endte med en neddrogning af projektet, men absolut ikke til alles tilfredshed. De hurtige fartcyklister er hver dag til

stor fare for de svage på stierne, først og fremmest børn og de langsomt gående, og vi frygter hver dag, at der vil ske et alvorligt uheld. Der skal flere fartdæmpende foranstaltninger til!

Refshalevej er også et stadigt, uløst problem. Ikke kun pga. af den elendige vedligeholdelse af belægningen og de flere og flere parkerede biler, både dem fra turister og dem, der hører til bydelen (både Christiania og Christianshavn!). Men også pga. vandstigningerne. Både Christiania og Christianshavn ligger lavt, og der SKAL etableres en eller anden form for sikring mod oversvømmelser. Over hele bydelen! Måske kunne man lave en slags kaj eller dæmning langs med Refshalevej, så fremtidige vandstigninger i kanalerne ikke skaber ødelæggelser? Bilerne på Christianshavn fortjener også snart at der etableres et parkeringshus, så de kan komme væk fra gaderne. Hvor? I Vermlandsgade? Med hyppige gratis el-busser for beboerne i området.

Vores helt store ønske for København er, at der skabes mange flere steder, hvor fri kunstnerisk og kulturel udfoldelse kan ske. På de lokales initiativ og ansvar! Specielt savner mange unge udfoldelsesmuligheder. Der er alt for mange døde områder med dyre nybyggede lejlighedskomplekser, uden liv og blomstring uden for boligernes. Kvarterer skabt af byggespekulanter og vækstdyrkere. Vi er også imod de store forretningscentre, der dræner mange gader

og pladser for liv og forskellighed. Lad os få mangfoldigheden og fantasien tilbage i gadebilledet! Og den vilde natur bevaret! Vi støtter naturligvis bevarelsen af Amager Fælled...

Den offentlige transport, med stadigt stigende billetpriser, frister alt for mange til at tage bilen. Der findes byer i Europa, hvor al offentlig transport er gratis. København skal ikke kun være en cykelby. Den skal også være til glæde for dem uden cykel og bil!

Og så har vi på en valgplakat gjort opmærksom på, hvilken total skævvridning der er i forhold til mange borgeres trang til at lade vandet. Hvorfor er der altid alenlange køer uden for dametoiletterne, mens herrene svanser hurtigt ud og ind for at lette blæren i deres aftrædelsesrum? Selvfølgelig fordi DER ER FORSKEL PÅ MÆNDS OG KVINDERS VANDLADNINGSBEHOV, specielt med stigende alder. Det er en skamplet, at kvindernes vandladningsbehov så totalt bliver ignoreret så mange steder på jorden! Lad ligestillingsbyen København være en mønsterby og gå forrest og indrette mange flere gratis offentlige dametoiletter! Det vil vække opsigt ude i verden.

Vi opstiller også regionalt i Hovedstadsområdet. Vi ønsker flere skadestuer. Og vi har stor erfaring med den slags gennem vores Sundhedshuset, der siden 1975 har været drevet som en slags ’barfodsklinik’, hvor alle, uanset social bag-

grund og gerne udefra, har kunnet få hjælp til mange af de småskavanker, der kan ramme enhver. Der er tilknyttet både alternative behandlere og læger og sygeplejersker fra det etablerede sundhedsvæsen. Og så ønsker vi også holistiske hospitaler, hvor større grønne områder og ernæringen indgår som en del af behandlingen.

Christiania er ikke sikret, fordi vi via en fond har købt en del af området. Der er kommet mange nye krav, og en del af det frie liv rent bolig- og udfoldelsesmæssigt er blevet begrænset. Det er i dag også blevet dyrt for mange christianitter at bo herude. Men vi prøver at bevare de værdier, som fristaden blev bygget på. Et af slagordene hed: BEFRI FANTASIEN!

Vi har siden udvidet det: LEV LIVET KUNSTNERISK! MENNESKER FØR PROFIT – IDEEN FØR PENGENE! Og endelig: SKYND DIG LANGSOMT – med Christiania-Listen...

I kommunen har vi fået tilføjet liste-bogstav ’E’.

I regionen står vi under eget navn – CHRISTIANIA-LISTEN – efter lister og partier med bogstav. (IKKE at blande sammen med en konkurrerende liste, der har vendingen ’Befri Christiania’ i sit navn. Den har vi intet forhold til, og kan ikke anbefale).

For Christiania-Listen / Britta Lillesøe og Nils Vest

Dieselbilerne skal ud af byen

Jeg kan ikke komme i tanke om noget vigtigere end at sikre, at vi ikke bliver syge af den luft, vi indånder. I København dør flere end 500 borgere hvert år som følge af luftforurening. Det skal vi gøre noget ved.

Dieselbiler er en af de store syndere på grund af de mange skadelige partikler, de udleder. Derfor var det vigtigt, at SF i Borgerrepræsentationen i sidste uge fik flertal for under-

søge, hvordan vi bedst får dieselbilerne ud af byen, og hvornår det kan ske. I virkeligheden er der ingen tid at spilde. Derfor håber jeg, vi kan komme i gang hurtigst muligt, og i mellemtiden er det vigtigt, at vi gør, hvad vi kan for at mindske luftforureningen. Jeg drømmer om et grønnere København med ren luft og flere grønne åndehuller i hele byen. Men hvis vi skal nå derhen, er vi politikere nødt til at træffe

ambitiøse beslutninger og tænke langsigtet på hele byens vegne.

Af Sisse Marie Welling, spidskandidat til kommunalvalget i København, SF

Et lille stop på vejen

Jeg er, som sundheds- og ældreordfører, optaget af ældres mulighed for at færdes rundt i København. En måde at gøre det mere attraktivt for de ældre at bevæge sig ud, er ved at øge muligheden for, at man kan tage sig et hvil på sin vej. Derfor vil jeg og Socialdemokratiet kæmpe for, at vi skal have 500 ek-

stra bænke i København, der gør det muligt at tage et lille pit stop, for at hvile benene og nyde det forhåbentligt gode vejr.

Dertil vil også arbejde for bedre og flere toiletter med længere bemandet åbningstid. Det er ikke alle der kan tage benene på nakken når

naturen pludselig kalder, her kan give en håndsrekning til de ældre, som de fleste københavnere oven i købet også vil have gavn af.

Af Henrik Appel (A) medlem af Borgerrepræsentationen og sundhedsordfører

Vi får det bedste ud af det

København skal terror-sikres, det har de fleste nok opdaget i bybilledet, hvor store grimme betongrise har blokeret for bl.a. indgangen til strøget. Noget af det jeg rigtig godt kan lide ved vores byrum i København er at vi tænker multifunktionelt i vores løsninger, og det gør vi nu også med terrørsikringen, for når vi alligevel skal gøre det, kan vi lige så godt gøre det på en smart måde - hvor sikringen bruges som bænke, borde og udsmykning i byen.

I stedet for mange af de store deforme betongrise, får vi nu betonplinte, som er væsentligt kønnere og som kan bruges som bænke, de første er allerede sat op ved Rundetårn. Teknik- og Miljøforvaltningen arbejder med at udskifte og udsmykke de mange betongrise, og inden julehandlen starter i udgangen af november, forventer vi at yderligere ca. 150 betongrise er blevet udskiftet eller udsmykket. Omkring 60 betongrise blive udskiftet

med plantekummer med blomster eller træer, mens ca. 90 betongrise vil blive malet, så de falder bedre ind i bybilledet.

Af Niels E. Bjerrum (A), medlem af Borgerrepræsentationen og Teknik- og Miljøudvalget

LA vil skabe en mindre bydel under byens tage

Liberal Alliance fik på gårsdagen møde i Københavns Borgerrepræsentation tilslutning til et forslag om at få undersøgt, hvordan byens tørrelofter kan omdannes til boliger. Ekspert fra DTU vurderer, at en omdannelse af tørrelofterne i etageejendommene vil skabe 22.000 nye boliger i København.

”Det skal undersøges, hvorfor der ikke bygges flere lejligheder på Københavns gamle lofter. Om det er en lille studiebolig eller en lækker penthouse, så er efterspørgslen for at bo på toppen af København

ligesom indbyggertallet – stærkt voksende! Så hvorfor er mange loftsrum stadig kun beboet af papkasser?” spørger Heidi Wang fast, gruppeformand for LA.

LA mener, det skal være mere attraktivt for bygningssejernerne at igangsætte omdannelse af tørrelofterne til boliger, og det skal derfor undersøges, hvordan sagsbehandlingen kan smidiggøres. Udfordringen er, at de fleste mennesker ikke kan bo under et 45 grader skråtag, hvor man kun kan stå og gå i midten af rummet – der er brug for at

rette tagene op. Det skal ske i overensstemmelse med lokalplaner, men de bør ikke tage udgangspunkt i en forældet og uhensigtsmæssig tagkonstruktion, med mindre der er et arkitektonisk bevaringsværdigt grundlag.

”Potentialet er stort, så hvis det går tabt i ineffektiv sagsbehandling, må vi problemet til livs, og vi glæder os derfor over, at vi har fået politisk opbakning til at få igangsat en undersøgelse af, hvordan vi kan udnytte dette potentiale,” udtaler Heidi Wang.

Jesper Boysen på Galopperiet – Christiania

Fra 3. til 26. november udstiller billedkunstneren og kurator Jesper Boysen på Galopperiet. Jesper Boysen, tidligere kunstnerisk leder på Frederiks Bastion, har i gennem snart 10 år været tilknyttet Galopperiet på Christiania, og taget initiativ til en række internationale udstillinger med en gruppe kunstnere fra Christiania, som under navnet Christiania in Art har udstillet bl.a. i Ungarn, Litauen og ved DakArt Biennalen in Senegal. Nu udstiller Jesper Boysen sine egne værker, ved sin første soloudstilling. ”Som barn var jeg meget optaget af dyr og fugle og holdt meget af at tegne min samling af udstoppede dyr. Som studerende var jeg

ansat som udstillingsassistent på Gl.Holtegaard Museum for Modern and Contemporary Art. Det bragte mig helt tæt på kunsten og store kunstværker. Jeg havde endda den oplevelse at skulle hjælpe med ophængning af værker af Claude Monet og Cezanne og andre store mestre. Det var dog samarbejdet med maleren Frank Rubin omkring en retrospektiv udstilling af hans inspirerende værker, der for alvor satte gang i min egen kreativitet.

Siden midten af 1980’erne har jeg arbejdet i forskellige medier som tegning, akvarel, tusch og collage. I de sidste 10 år har jeg haft mere fokus på maleri i olie og akryl. Jeg arbejder i krydsfeltet mel-

lem det nonfigurative og det figurative. Jeg forsøger at lade mine motiver, ofte dyr og fugle, vokse dynamisk ud af non-figurative abstrakte oplæg og baggrunde.”

Udstillingen med værker af Jesper Boysen kan ses på Galopperiet fra fredag 3.11, hvor der er fernisering kl 16:00 – 19:00, med musik ved Jimmi Jam, og frem til søndag 26.11.

Galopperiet ligger i Loppebygningen til højre for Christianias hovedindgang på 2. Sal.

Åbningstid: Tirsdag – Søndag 14:00 – 19:00.

Savery Academy

På Christianshavn ligger et performance akademi ved navn SAVERY ACADEMY

Kongelige balletdanser og skuespiller Maria Savery åbnede i 2014 akademiet i Strandgade 98, 1. sal (ovenpå restaurant Lalala) Hun modtog forleden et fornemt legat.

”Balletmester Albert Gaubier og Poul Waldorffs Fond” overrakt af balletkritiker ved dagbladet Information Anne Middelboe som sagde: ”Det er et stort held for den danske danseverden, at Maria Savery så stædigt har været tro mod sin kærlighed

til balletten og dansen.

Hun blev godt nok nødt til at stoppe som danser i Den Kongelige Ballet, da hun bare var 17 år. Men efter nogle år som skuespiller og koreograf oprettede hun i 2014 Savery Academy på Christianshavn.

Dette scenekunstakademi er blevet et af landets væsentligste skoler for seriøse unge, der drømmer om en professionel scenekunstkarriere.

Takket været Maria Saverys dygtige pædagogiske blik og hendes meget inspirerende undervisning. Til lykke!” Kongelig solodanser Thomas

Lund og advokat Jakob Stillings er ligesom Anne Middelboe i bestyrelsen.

Legatet skal bruges til rejse og videruddannelse. Maria er ikke i tvivl om at det må blive en tur til New York for at se musicals, danseforestillinger, høre koncerter og deltage i danseklasser - ikke mindst i method acting workshops. Det sidste på ”The Lee Strasberg Theatre and Film Institute.” Hun er dybt taknemmelig for anerkendelsen, som kom helt bag på hende. ”Jeg troede først den mail var spam!”

TEATERØEN inviterer til ‘PROTREPTIK OG FRAGILITÉ med filosofen Ole Fogh Kirkeby

Protreptik er græsk og betyder ’at vende et menneske mod sig selv’. Det er en dialogbaseret samtaleform, der er udviklet af Platon, Aristoteles og andre filosoffer i det antikke Grækenland, og som professor Ole Fogh Kirkeby har videreudviklet. Det er en form, der udfordrer i sjældnen grad. Gæsten sætter sig helt uforberedt overfor et skarpt udsærgende og dialogiskindstillet menneske, der igennem samtalen ’holder et spejl op’ foran en.

TEATERØENS café har igennem tre år været rummet for det intense møde, hvor Ole Fogh Kirkeby har udfordret gæster på gæstens egen banehalvdel i en helt improviseret samtale - ud fra gæstens egne værdier.

Det er der kommet mange intense, helt uforudsigelige og både bevægende og underholdende samtaler ud af. I denne måneds Protreptik

og Fragilité er det Jesper Nygård, der er fondsdirektør i Realdania, og David Zahle, arkitekt og partner i BIG, der sætter sig i stolen og lader sig udfordre af professor og ledelsesteoretiker Ole Fogh Kirkeby. Det er uforudsigeligt, hvad der kommer til at ske - det eneste man med sikkerhed kan sige er, at der er noget på spil.

Jesper Nygård: Administrerende direktør i Realdania siden 2013 om sit arbejde:

’At bedrive filantropi har alle dage været passion kombineret med erfaring og grundigt forarbejde. Som filantropisk forening eller fond har man noget, man brænder for og gerne vil understøtte. For Realdania er det at skabe øget livskvalitet gennem forskellige indsatser i det, vi kalder det byggede miljø.’ Nygård i blog i MM, jan. 2017.

David Zahle, arkitekt og partner i det verdensspændende og -berømte arkitektfirma Bjarke Ingels Group BIG om sit fag:

’Det bunder i at have lyst til at skabe oplevelser for andre mennesker. Og når man så ER blevet arkitekt, gælder det om at bruge sine kompetencer, men hver gang sørge for at skabe noget, som man ikke 100 procent ved hvordan skal gøres’, Zahle i interview i Berlingske, maj 2017

Kom og oplev de to sætte sig foran deres eget spejlbillede i samtale med Ole Fogh Kirkeby den 30.oktober kl.20.

Der er gratis entré, men tilmelding er nødvendig på billet@teateroen.dk - af hensyn til hvor meget FRAGILITÉ, der skal bages - for dybe samtaler kræver sødt til hjernen!

Malernes Christianshavn

Kristian Hvidt

Kristian Hvidt, historiker fortæller om kommende bog og udstilling om Christianshavnermotiver i malerkunsten.

Arr. Christianshavns Lokalhistoriske Forening & Arkiv

Onsdag den 15. november kl. 19

Christianshavns Bibliotek

Nyt Galleri på Christianshavn

Fire kunstner venner, med vidt forskellige udtryk, har slået kælder døren op til et nyt galleri i Prinsessegade 10.

AT10, hedder galleriet, og befolkes af illustratoren Louise Louise (billedet) - der iøvrigt er ved at lave en børnebog med sin 7 årige datter.

Kunstmaleren Troels og multikunstneren Cansandra, samt Natalie, der er noget så utroligt som sæbekunstner.

Man er meget velkommen til at komme ned og hilse på - her er virkelig noget for alle sanser.

Tekst & foto:
Mortan Konoy

Kære Christianshavner
Vi er jeres nye

nabo

Nu også åbent mandag og morgenmad på lørdage fra fem over ni
Altså mandag til lørdag - kom forbi - vi er her lykkeligvis alligevel

Mandag aften serverer vi "dagens ret" for familier fra 17.30 og igen 19.15

Kh
Din nye Nabo

Book via
nabonabo.com
Tel: 33 22 10 02

Cibi e Vini

Torvegade 28 tlf./fax: 3257 7798

Rodin

Teater Asterions Hus har den 17.11.2017 - på 100 års dagen for den franske mesterskulptør Auguste Rodins død - premiere på danse- og performanceforestillingen RODIN, en dans i sten.

Om forestillingen:

Hvad var det sanselighedens mesterskulptør Auguste Rodin så, når han nærstuderede den nøgne kvindelige krop? Hvordan transformerede han sine glødende indtryk til sensuelle og udtryksfulde figurer i den kolde marmor? Og hvad sker der, når man bruger hans blik til at se på sig selv?

Blandt andet det har TEATER ASTERIONS HUS sat sig for at undersøge. I denne nyskabte forestilling går tre kvinder, danserne og performerne Tilde Knudsen og Liv Mikaela Sanz og fotografen Ingrid Bugge dybt ind i Rodins kunstneriske skabelse. De bruger sig selv, deres kroppe og bevægelser til at afsøge det som er allersværest at

fange: selve kunstens sjæl.

Da Rodin arbejdede med sine modeller i atelieret, stod de ikke stille som statuer. Tværtimod dansede de, for han fandt en særlig kraft og inspiration, når han iagttog deres bevægelser, og han ønskede på den måde at indfange livet og den erotiske drift.

-For mig åbner Rodin en dør ind til at turde gå meget længere i det kropslige udtryk, siger Tilde Knudsen, der er kunstnerisk leder af Asterions Hus. Når jeg ser på hans skulpturer, er det som om de suger mig ind - og i vores forestilling leger vi med at oversætte fra et medie til et andet, fra den statiske men sanselige marmorskulptur til en levende og dansende krop.

Hos Rodin er der ingen tvivl - kunst, nøgenhed og det erotiske er flettet uadskilleligt sammen i en lang række af hans værker. Han ønskede, at hans kunst skulle indfange livet, drifterne, skønheden - men også det uperfekte.

Ved at dykke dybt ned i

Rodins kunstneriske proces tilnærmer vi os nogle af hans ikoniske skulpturer. Vi følger det med skulptørens øjne og oplever det flerdimensionelle i værkerne.

Forestillingen afsøger det æstetiske rum, der eksisterer omkring Auguste Rodins skulpturer og de figurer, der bliver frembragt i forestillingen - samtidig med at man også som beskuer bliver inviteret til at reflektere over det, man selv oplever.

-RODIN søger at tematisere, hvordan krop og nøgenhed bliver instrumentel og maskinel i en tid med stadig mere fokus på selvportrættering og på omverdenens respons, siger instruktøren Peter Kirk.

-Vi gemmer os bag et billede af, hvad vi gerne vil vise omverdenen, det bliver stadig vigtigere end vores substans, og det stresser os i virkeligheden helt vildt. Rodin kommer til at fungere som vores 'medie' i forsøget på at skrælle de overfladiske lag af og komme ind til den vi er.

RODIN er en ekspressiv danse- og performanceforestilling, der udspiller sig i et atelier/værksted, hvor to kvindelige dansere udforsker kroppe, bevægelser, lys og fysiognomiske detaljer, mens en fotograf iagttager og fastholder det, som publikum ser i projektioner på væggene i billeder.

Gennem fotografens optik opdager vi måske, hvad det var Rodin oplevede, når han iagttog sine modeller. Undervejs er vi vidne til en 'genopførelse' både af Rodins velkendte skulpturer, men vi oplever også danserne skabe nye figurer, som kunne være skulpturer, skabt af mesteren.

Forestillingen spiller 17.11-2.12 og billetter kan købes på: www.teaterbilletter.dk

Fotoet er et pressefoto

Måltidets fællesskab

Bordet er det eneste sted, hvor man aldrig keder sig den første times tid. Forestil dig, kære læser, sammen med gode venner at sidde ved et veldækket bord i en international restaurant eller et konditori.

Det være sig i så forskellige byer som København, London, Genève, New York, Bruxelles, Paris, Lyon og Milano. Den sidste gæst er ankommet, og over en aperitif studerer man nøje spisekortet; på sin vis scenens vigtigste tidspunkt. Både for dig og gæsterne, men så sandelig også for restauranten. Et spisekort giver nemlig anledning til en god konversation med udbrud, spørgsmål, belæringer, afbrydelser og vurderinger.

Men ikke så snart har man bestemt sig for menuens sammensætning, før tjeneren tager kortet til sig. Og en stor mulighed er spildt for at drøfte de retter, man har valgt – og ikke valgt. Mange spørgsmål kunne have været stillet: Hvem kender denne ret? Ved du, hvorfor retten har netop dette navn? Kender nogen den person, som gav sit navn til retten? Hvem forbinder vi med denne særlige ret? Er der en bestemt historisk begivenhed knyttet til retten? Eller måske et særligt sted? Hvorfor hedder kagen det? Er der ikke et maleri, som foreviger situationen? Og hvad med musikken dertil? Har retten fundet sin plads i litteraturen? Måske andre hellere vil lægge hovedet i blød for at finde den rigtige vin til måltidet?

Selv har jeg ofte været så heldig ved mange restaurationsmiddage og konditoribesøg at få overtalt tjeneren til ikke blot at lade mig beholde kortet lidt længere, men undertiden til at lade mig tage det med hjem; et slags visitkort for restauranten og et kært minde om en god oplevelse. Da jeg sidste vinter gik disse mange, mange souvenirs igennem

med min kone og nogle nære venner, blev det til en genoplevelse af gode stunder omkring veldækkede borde i indland og udland, på restauranter og i konditorier, på forretningsrejser og private ferier, alene og sammen med andre.

Mange historiske personer, kendte melodier, usædvanlige begivenheder og spændende litteratur samt epokegørende malerier dukkede op. Det franske køkken er ikke kun opskrifter, det er ganske enkelt historien om landet med et utal af eventyr, dramaer, overraskelser, pragt, helte, skurke, forræderi, misundelse, succeser og fiaskoer; ja, med alt hvad der hører menneskelivet til.

Fransk skal det være

Mange, vel de fleste i min kreds, er over årene efter at have forsøgt sig med de stadig flere retter med ukendte navne fra fjerne lande vendt tilbage til det franske spisekort solidt forankret i fransk historie, i fransk kultur. Ikke kun fordi vi er fortrolige med franskmændenes meget sigende diktum, der i den franske romantiks premier Chateaubriands mund lyder som: "Kun franskmænd forstår at nyde bordets glæder, helt på samme måde som kun franskmænd kan skrive rigtig litteratur." Men også fordi vi er meget optaget af den franske gastronomis tydelige udsagn om tidernes skiften. Tidens foranderlighed kan aflæses af spisekortenes bestandige tilpasning. Med god grund kan man sige, at sådan har det altid været og i alle samfund, og at samling om bordets glæder altid har udtrykt mere end blot overlevelse, hvad enten det var i en ussel rønne eller i en Michelin-restaurant. Antikkens romerske udtryk for et middagsselskab er da også convivium, altså samvær, mens grækernes måltid kaldes symposion, et drukkelaug.

Mit valg af menuer kan diskuteres og kritiseres. For at være mangelfuld og for

at være for subjektiv. Men jeg har truffet mine valg, og mine fravalg. Nogen vil måske undre sig over kun at finde franske menuer, når nu franske retter må afgive en tidligere så stærk bastion til andre kontinenters køkkener. Men det skal ses i lyset af min passion for det franske, og at vesterlandenes køkken nu engang har en tydelig prægning af det franske cuisine, selv om dette egentlig har sin rod i det italienske. Derfor er præsentationen mit personlige valg, nemlig de menuer jeg sætter pris på, ikke blot ved bordet, à table, men også fordi en stor del af den franske kulturhistorie træder frem. Undertiden har jeg, ganske uventet, mødt danskere i den franske historie, og da har jeg valgt at lade disse personer indgå i min fortælling, oftest dog som perifere aktører.

Det sværeste valg har måske været ikke at gå ind i kogeboernes fascinerende verden, hvor tidernes forskellige madvaner får et meget konkret udtryk, ikke blot i opskrifter, men også i tilgangen til at lave mad. Er det for at overleve eller for at imponere? Tilbereder man retten som fastfood eller for

at henlægge til strenge tider? Er menuens komposition som en fagstolt hemmelighed gemt i tidens arkanum, eller er den som i dag med et kommercielt øjemed lagt op i skyen, hvor alle og enhver har adgang? Spændende kunne det have været at fortælle om opskrifterne og om kokkene bag retterne, men også det har jeg fravalgt. Dog er der sidst i bogen gengivet opskrifter på de enkelte retter; ikke nødvendigvis den opskrift, som læseren forventer, eller som den tog sig ud oprindeligt, men den opskrift som jeg har haft glæde af.

Fristende havde det været at inkludere vinen og de hertil knyttede historier. Ud fra at man skal kende sin begrænsning, har jeg afstået herfra; det må blive en anden gang. Men lad mig da blot konstatere med den største selvfølgelighed, at vin og mad skal passe sammen. Og så er der den helt prosaiske grund, nemlig in vino veritas, idet vinen løser tungebåndet og frigør tanken. Om man så vælger sin vin først og lader den føre til menuen, eller man lader vinen tilpasse sig menuen,

det er vel et spørgsmål om temperament og smag. Personligt har jeg haft de måske største og mest lærende udfordringer i køkkenet, når jeg har sagt: Først vin, siden menu.

Tidens spejl

Mit repertoire er som nævnt de spisekort, jeg selv har haft i hånden på en restaurant, i et brasserie eller i et konditori. Ikke nogle jeg har set på et museum, ikke nogle jeg har læst i en bog, og heller ikke nogle, der blot blev produceret i en ganske speciel anledning. Og mange anledninger var der i 1700- og 1800-tallets Frankrig til at komponere ekstravagante menuer og give dem navn efter fornemme personer fra de herskende klasser, almindeligvis med tilknytning til en interessant begivenhed i den franske kulturkreds historie. Til illustration af den omsiggribende tendens kan man læse Escoffiers Ma cuisine fra 1934. Af de knap 5.000 opskrifter har næsten hver tredje navn efter en person, en region eller en nation; langt de fleste naturligt nok med en fransk relation.

wwSpisekort er flygtige, som et barometer for aflæsning af tidsånden. Dagens la cuisine moderne er måske umoderne om føje tid. Hvad der var tidstypisk i forrige århundrede, er i dag arkaisk. Derved har jeg fravalgt mange tiders spisekort, som kunne fortælle gode historier om det franske samfund, og som kunne berette om en udvikling over generationer i bordets glæder med tydelige elementer af kulturkamp: fra nødvendighed til ekstravagance, fra enkelt til opfindsomt, fra lokalt til nationalt og videre ud globalt, fra animalsk til vegetabilsk osv. De valgte retter, i alt 22, er ordnet i tur og orden efter fisk/skaldyr, supper, hovedretter, tilbehør og desserter/kager. De tilhørende opskrifter er valgt og kreeret ud fra, hvad der er god tone i la nouvelle cuisine med fokus på det enkle, det sunde og det lokale. Det havde været en oplagt mulighed at præsentere læserne for et afsnit om saucerne kulturbærende navne og delikate smage. Den franske stjernekok Marie-Antoine Carême (1784-1833), omtalt som kokekunstens Askepot, hylder saucen med disse ord: Den er ikke til pynt, den er madens sjæl. Og i vores tid siger den fransk-danske køkkenchef Michel Michaud det på denne vis: "Når mennesker kan huske smagen af min sauce – det kan gøre mig helt ekstatiske."

Alligevel har jeg valgt at omtale saucen i sammenhæng med den ret, hvor jeg sædvanligvis har mødt den. Osten kunne også have fortjent en præsentation, for som Brillat-Savarin skriver i en aforisme: "En dessert uden ost er som en skøn

kvinde, der mangler det ene øje." Og han har så ganske ret. Alligevel har jeg fravalgt osten, der kun sjældent undergår en forvandling i hænderne på køkkenchefen. Ord skaber virkelighed I kildesøgningen efter svaret på det gennemgående spørgsmål: "Hvorfra stammer dette navn?" er jeg stødt på mange modstridende informationer, og det kan derfor være svært at finde det ene og det rette svar. I mangfoldige tilfælde fortoner oprindelsen sig i det uvisse, i andre situationer er kilderne ikke enige, og endelig har tidens gang ofte lagt noget til og trukket noget fra, så det snarere er folkesagn og anekdoter end historiske vidnesbyrd, der giver forklaringen. Fortælles en historie mange gange, skaber den ofte virkeligheden. Uanset, så fremkommer der altid en spændende historie til belysning af Frankrigs historie. Herom siger den franske historieforsker Jean Tulard, at selv umiddelbart troværdige kilder kan være usikre, da de ofte er skrevet og fortalt i en bestemt sammenhæng og til et særligt formål. Det afgørende er, hvad historikerne skal bruge kilderne til.

Jeg har tilstræbt i en causerende form at fortælle om begivenhederne ud fra en personlig vinkling og med en hovedperson, en episode som fokus. Hvor nogle vil mene, at personer og episoder blot er krusninger på et historisk forløb, så har jeg valgt at lade personer og episoder være bærende. For det er gennem enkelte begivenheder og udvalgte personer, at vi husker historien, den gode historie. De 22 fortællinger i kapitlet 'Fortællinger' har jeg disponeret og skrevet ud fra, at de hver for sig kan læses som selvstændige nedslag i den franske (gastronomiske) historie. Det betyder, at nogle pointer og personer optræder i flere af fortællingerne, hvorfor de læsere, som arbejder sig igennem kapitlet fra start til slut, vil opleve nogle gentagelser. Jeg håber, at læserne vil have forståelse herfor. Jeg har tilstræbt formen, sådan som vi ofte oplever den ved bordet – også for at inspirere til videre historisk læsning, der jo er andet og mere end krige, årstal og kongerækker. Det er i høj grad mennesker, menuer, malerier, musik, mode, memoarer, manuskripter og litteratur, der driver historien eller sætter den i en vedkommende og forståelig kontekst. Under et kan vi vel tillade os at kalde det dannelse.

God læselyst og velbekomme!

Ove Bjørn Petersen
Christianshavn og Menton
Sommeren 2017

DEN GRØNNE GENBRUGSHAL

DIT LOKALE BYGGEMARKED

Fabriksområdet 56
Christiania
Telefon 32 54 79 24
Åbningstider:
man 12-18,
tir-fre 9-18, lør 10-18,
søn 11-18

CHRISTIANIA BILFRI BY
Følg os på Facebook & Instagram

Døttreskoleefterår

Picasso

DET STORE
PICASSO - PROJEKT
2. OG 3. KL.
LERNITZBARK, BILDEKUNST
VI HAR:
- TEGET PICASSO-HØVEDER
- MALET SELV-PORTRÆT PÅ LERRE
- BYGGT EN GUITAR AF PÅP
- TALT OM PICASSO OG HORT SPANISK
GUITAR
"HVAL JEG MALE HØVEDET, DET SER
ER INDEEN I HØVEDET ELLER BAG DET?"
"DET TOG MIG ET HELT LIV AT LÆRE
AT MALE SOM ET BARN!"
- PABLO PICASSO

Tekst og
fotos:
Ch.C.

Psalmer

Invitation:

To mandage i december: d. 11/12 og d. 18/12, kl. 9.30, vil CD prøve noget nyt - og måske dermed skabe en ny tradition?

Vi plejer jo til daglig at holde morgensang i vores egen sal, men nu vil vi glæde os over genboens gæstfrihed og over at kunne nyde både det smukke kirkerum og det, at julen lige så stille nærmer sig.

Gamle og nye julesange og -salmer vil blive sunget, og udefra kommende vil være hjerteligt velkomne til at deltage.

Så: Hvis du skulle have lyst til at synge med - eller måske bare sidde og lytte, vil chancen være der for at få en anderledes formiddagsoplevelse.

&

Pumpkins

Hvis der er noget, TOP-pen OGSÅ kan, er det at lave en dejligt **U....hyggelig** festlighed ud af Halloween ... og i tilgift at have hemmelige aftaler med vejrguderne, så alle - trods kulden - fik en skøn fredag eftermiddag ud af det.

Isnende, skrækindjagende transformationer gennemgik fx 3.kl. - her drengene - så de kunne være parat til Spøgelseslabyrinth, skæg, ballade og "Gæt et græskar" "konkurrencer: Hvor mange lysende græskar var der i labyrinthen? Og: Hvor meget meget vejer græskarret?"

Svar: 6 kg! Tre elever ramte plet

Her ses en zombibolle m. slangegift og bussemands-pynt.

Kreativitet på niveau med Bagedysten!

400 skoleelever fra Christianshavn giver madpakken en makeover

Lange skoledage kræver masser af energi, men madpakkens størrelse er ikke nødvendigvis vokset i takt med skoledagens længde.

Mange børn er sultne i skolen, og så er der risiko for at blive fristet af usunde snacks. 155.000 danske skolebørn går efter efterårsferien til kamp mod usund snackning og giver samtidig madpakken en seriøs makeover.

Hvor mange sukkerknalder er der i en frugtyoghurt? Hvordan holder skoleelever frokostpause i resten af Norden? Og hvad er den allerbedste snack til en lang skoledag? Det skal skoleelever fra Christianshavn undersøge, når de sammen med GoCook går i skolekøkkenet for at eksperimentere med sunde snacks og madpakker i efterårets store 'Madpakke-makeover.'

GoCook, Coops madprojekt for børn og unge, har en mission om at skabe den første generation, der

er bedre til at lave mad end deres forældre. Et af GoCook største projekter er Smagekassen, hvor næsten 6.500 skoleklasser over hele landet modtager en kasse fyldt med råvarer og undervisningsmaterialer.

Hvordan ser glaskål egentlig ud?

Smagekassen bliver i år sendt ud til 3 ud af 4 skoler og er denne gang pakket med bl.a glaskål,

kinaradiser og kikærter, så eleverne kan bage pitabrød med falafel og eksperimentere med snacks til mellem-måltidet.

"Vi synes, det er vigtigt at give børnene inspiration til sunde og spændende madpakker. Rugbrød er både godt og sundt, men børnene mister interessen for rugbrød, jo ældre de bliver. Madpakken bliver også mindre varieret

gennem skoletiden. Derfor vil vi gerne inspirere til lidt mere afveksling og nye smagsoplevelser - også når det gælder de snacks, der skal være med til at holde energiniveauet oppe på en lang skoledag", siger Bente Svane Nielsen, som er projektchef på GoCook.

Det er 11. år, at Coop sender smagekasser ud til landets skoler, og udover at få ny og sund inspiration til den lange skoledag, så skal de cirka 155.000 elever også på jagt efter det skjulte sukker og fedt i müslibarer og chips og undersøge rammerne for deres skolemad.

Kokken Gorm Wisweh er ambassadør for GoCook og har været foran kameraet i de mange film til årets smagekasse. "En af de gode ting ved GoCook er, at der ikke er nogen løftede pegefingre. Der bliver ikke prædikeret om rigtigt og forkert. Vi giver børnene nogle indsigter og muligheder, og så kan de

selv ta' den derfra.", siger Gorm.

Skoleelever over hele landet bager pitabrød og eksperimenterer med sunde snacks i ugerne 43, 44 og 45. Herunder kan I se hvilke skoler, der deltager

på Christianshavn:

Christianshavns Døttreskole deltager med 10 klasser

Christianshavns Skole deltager med 7 klasser.

Vidste du at....

Christianshavneren også kan læses på nettet?

Du kan se dugfriske nyheder, billeder fra Christianshavn som måske - måske ikke kommer med i papirudgaven, læse om christianshavnerkulturens pulsslag og følge med i, hvad der sker på Christianshavn, samt hvor og hvornår det sker.

Prøv selv at se!

www.christianshavneren.dk

“10 BPM DANCE CLUB”

Dans laangsoomt på Christianshavn

Dato: 3. november 2017

Tid: kl. 21-24

Entré: 30 kr

Vi har et spændende og eksperimenterende event på programmet i næste uge. Rammerne og sprænges og formatet testes når vi kommer til at danse til 10 BPM, i Beboerhuset.

Når din spotify-playliste kører, når du hører musik i radioen, til koncert med et up-and-coming elektronisk indienavn og pretty much anywhere else, så er tempoet i musikken med altovervejende sandsynlighed et sted mellem 80 og 130 bpm (beats per minute el. taktslag i minuttet) - og måske endda højere, når du er ude og fyre den af på dansegulvet i din lokale club.

Men hvad hvis man laver en dance club med musik, der kører i 10 bpm (meget langsomt, skulle du være i

tvivl), hvordan vil musikken så lyde? Kan man danse til det? Vil det være til at nyde, og vil der overhovedet komme nogen? Det er de spørgsmål Greta Eacott har stillet sig selv som udgangspunkt for at invitere dance music producere og andre interesserede til at skabe noget musik - med en hastighed på 10bpm som eneste krav.

Resultatet bliver en dance club aften, hvor eksperimentet vil blive udført og musikken fremført på en nu knap så secret location - nemlig i Beboerhuset (Chris-

tianshavns Beboerhus). Så hvad enten du kommer til at gå i slow-motion dans, i eksalteret stil ekspedere alle dine moves mellem hvert beat eller helt passiv i hypnotisk benovelse (eller apatisk ditto fordi du sandt at sige ikke forstår en døjt af det hele), har du muligheden for at være med til at skrive (dance club-/musik-)historie ved at deltage i dette potentielt nyskabende event.

Bruno Modesto Leal

Mirja Klippel og Alex Jønsson koncert i Sofiebadet

Prisvindende sangskriver forener vildskab, poesi og melankoli

Årets Sangskriver – det var den ærefulde pris, som juryen ved Danish Music Awards Folk i 2016 valgte at tildele den unge finske sangerinde og sangskriver, Mirja Klippel. Klippel, der har base i København, fik prisen på baggrund af sit debutalbum, Lift Your Lion, som hun udgav i foråret 2016 sammen med den anerkendte danske guitarist, Alex Jønsson.

Klippel synger om kærlighed, krig og afsavn; om blodsband og bedstefædre i

kamp for hvert sit fædreland. Om skovene, søerne og dyrene.

Hun synger om nomadliv og næstekærlighed – og om aldrig helt at høre til. Teksterne er en perlerække af intense og til tider indestængte følelser, som eksploderer, når Klippels dybe, længselsfulde stemme og spanske guitar møder Jønssons falsset og frit fraserende, elektriske guitar.

Sammen skaber de et knitrede, musikalsk univers, der konstant er i bevægelse. Som nordlyset, der det ene sekund står knivskarpt og det næste sekund flagrer

og flakker i uforudsigelige formationer. Der er åbne akkordprogressioner, frie, solistiske guitarpræstationer og iørefaldende meloditoner, der sender de inderste tanker og følelser på himmelflugt.

Klippels musik er et nødblus – poetiske og personlige sange, der lyser op i selv de dybeste skove og mørkeste sind.

Mirja Klippel synger på Sofiebadet 12. november kl. 16

pressfoto

JULETRÆSFEST I CIK

For dem, der tror på julemanden og for de små christianshavnerere, er der juletræshygge **lørdag d. 2. december 2017 kl. 14.00-17.00**

Traditionen tro vil den årlige juletræsfest finde sted i **CIK'S Sportscenter, Bådsmadsstræde 20.**

Vi skal klippe-klistre, lave juledekorationer, se trylleshows og danse om juletræet.

I anledningen af, at julemanden kommer, ser vi gerne, at I medbringer en lille gave til ca. 50kr., med barnets navn på.

Selve arrangementet koster 40 kr.

Dette inkluderer en godtepose og en sodavand til børnene. Og til de voksne er der kaffe, te eller gløgg samt æbleskiver. Der kan købes øl og vand i baren samt gløgg, æbleskiver, pølser og brød i køkkenet. Der vil også være salg af lotterisedler så husk kontanter J

Tilmelding skal sendes på mail til: jonnaborger@hotmail.com senest mandag d. 27. november

Betaling i døren på dagen (enten kontant eller mobilepay).

**Med sportslige julehilsner
CIK's ungdomsudvalg**

Julia (fodbold)
Cille (håndbold)
og Jonna (gymnastik)

www.danskebank.dk

Situation Livet er skønt

Ønske At det aldrig ændrer sig

Løsning Spar op til pensionen

Vi kan hjælpe dig med at få overblik over, hvor meget du skal spare op for at få den pension, du ønsker. Ring og aftal et møde.

Christianshavn Afdeling
Telefon 45 12 56 50

Danske Bank

GALERIE HELTH
Besøg vor hjemmeside
www.galeriehelth.dk

Hyldemor på Operaen

Den 28 september spillede Hyldemor Trio på Operaen, Christiania.

Det blev en dejlig aften, først blev der vist gamle nostalgiske film med et samlet Hyldemor fra for meget længe siden.

Bagefter spillede Hyldemor Trio, som bestod af musikerne: John Teglgård, Steen Claesson og Louis Puggaard-Müller.

Tekst & Foto:
Susanne Mertz

Tom Kristensen Cabaret Christianias Jazzklub

Jeg er vild med Jesper Lohmann, ikke sådan forelsket og dog, hans mørke sensuelle stemme når han synger, berører mig

Jeg har hørt hans cd'er mange gange og jeg er endnu ikke blevet træt af dem

Klaus Haase, Klaus Klovn sagde, da vi mødte Jesper: Jeg er Fan af dig. Det er meget store ord i Klaus mund. Men jeg forstår ham til fulde, for Jesper er en dygtig og engageret skuespiller og en formidabel sanger, han har et talent der spænder vidt

Klaus og jeg har oplevet Bjarne Sahl og Jesper Lohmann fortolke Kjeld Petersens Revyer på Café Liva, det gjorde de fremragende, Klaus har citeret Jesper gennem årene, han har slet

ikke kunnet lade være

Klaus og jeg har ikke set og hørt Bjarne Sahl, Jesper Lohmann og den smukke kvindelige kontrabassist Eva Malling på Scenen, fortolke Tom Kristensens digte, men vi har hørt dem på cd: Diminuendo - er en lille perle, som Jesper selv siger

Bjarne har komponeret musikken til Tom Kristensens digte, det kunne han ikke have gjort bedre. Klaus sagde: Jeg har aldrig kunnet finde ud af, at læse digte - Klaus læser meget. Men, at høre Tom Kristensen i musikkens univers, det giver jo mening, det berører mig dybt, jeg er helt enig

Jeg har overtalt Jesper til, at genoprette Tom Kris-

tensen Cabaretten. Fordi vi har lyst til, at opleve Jesper Lohmann, Bjarne Sahl og Eva Malling fortolke Tom Kristensen på Scenen. Christianias Jazzklub passer godt til Tom Kristensen og musikerne

Tom Kristensen Cabaretten spiller i Christianias Jazzklub:

Lørdag d. 27. Januar 2018:
Matiné kl. 16, Aften kl. 19:30

Forestillingen varer ca. 1 time og 40 minutter. Inklusiv 20 minutters pause

Det koster 150,- kr. pr. billet, som betales ved, at indsætte pengene på Konto:

Reg.nr.: 8411 Konto nr.: 0004129614 Eller på Mobile

Pay: 26748836

Skriv: Tom: Matiné eller Tom: Aften, som tekst til betalingen

Betal Senest Torsdag d. 4. Januar 2018, gerne snarest muligt, så der er Billet, at få for Jer

Der kan ikke købes Billetter på Døren

Jeg glæder mig sådan til, at opleve forestillingen, sammen med nogen af Jer

Kærlige Hilsner
Christine Rebekka Levy

22 år med Varieté Show på Operaen

Igennem 22 år har undertegnede nu arrangeret festlige Gøgler Varieté show oppe på OPERAEN i Christianias forsamlingshus, - hvert forår og efterår

Men netop fordi Operaen ligger midt i Pusherstreet, så har de mange år med foto forbud, afholdt pressen fra at omtale eller bringe reportager fra disse mange store og små forestillinger.

Derfor håber gøglerne så inderligt, nu da foto forbuddet er væk, at det så kunne ske at der endelig kunne komme et besøg eller måske en foromtale af vores Varieté.

Næste gang er FREDAG d. 3 NOVEMBER - kl. 20

Og da entréen kun er på 50,- kr., så har vi ikke råd til at annoncere nogen steder. Som i alle de foregående år bydes der igen på et storslået show på Operaen.

Danmarks mest formidable SLANGEMENNESKE

: YLVA MAIA, ruller sig ud. Smægtende sange ved TRUBADUR : NATASJA LEE DICKINSON.

TRYLLERI ved den store jyske tryllekunstner: STEEN PEGANI

Uforudsigelig GØGL med: BUGGE BANG

MUSIK & SANG fra: METTE-LISE Samt egne VISER og Narrens monolog fra: Grev Lyhne

Som altid varmes publikum op med klassisk guitar ved: JENS ZORRO og forestillingen bakes hele aftenen op af VARIÉTÉ TRIOEN. Så "Kom Sur, - og Gå Glad Hjem"!

Eller som Narren siger: Tag livet med et smil, i den helt store stil, det kan nemlig ikke fås som App på din mobil!

Med venlig hilsen
Grev Lyhne

Klokkespilskoncert i Helligaandskirken og Vor Frelses kirke

I anledning
reformationsjubilæet 1517-
2017

Tirsdag 31. oktober kl 17 spilles der klokkespilskonserter i begge kirker for at fejre 500 år med protestantisme.
Klokkenisterne Lars Sømod Jensen og Ørjan Horn Johansen fremfører musik baseret på Luthersalmer.

Christianshavns Kanal
Radio Bluestime
Hver mandag 18-19.30
98,9 mhz og 98,8 hyb.
www.ch-radio.dk/netradio

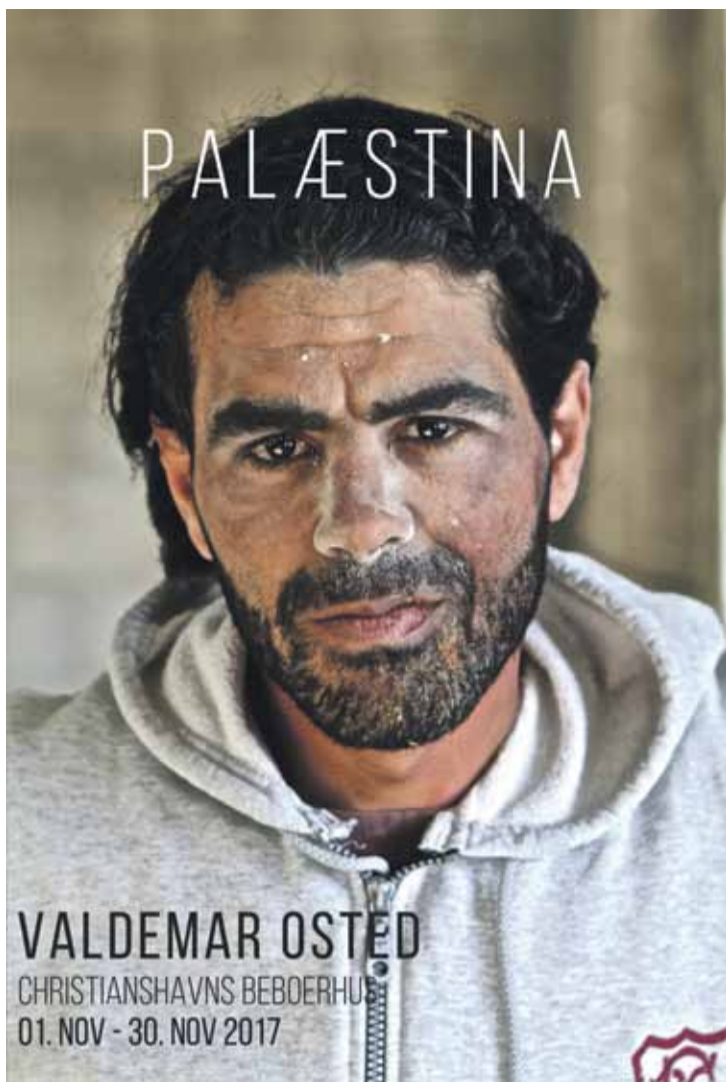
November:

Mandag 6.11: En pilgrim i New Orleans.
V/Christian Bundgaard.

Mandag 13.11: Panilds Blues Sack.
V/Troels Panild.

Mandag 20.11: En duft af 70'erne.
Blues og soul med svaj i bukserne.
Dr. John møder Armstrong, Ellington og J. Mercer.
V/Dr. Jive og Hans Knudsen.

Mandag 27.11: Happy Birthday Jimi Hendrix! 75 år + Open House.
V/Dr. Jive.

Fra en forlovelsesfest i Bethlehem til legende børn i en flygtningelejr, i november måned kan man på Christianshavns Beboerhus opleve en anden side af Palæstina end den som normalt ses i medierne. Billedserien blev til da Valdemar Osted arbe-

jdede på Vestbredden med et projekt for Dansk Ungdoms Fællesråd og på de efterfølgende rejser tilbage til Palæstina, hvor han boede hos tidligere kollegaer og venner. I begyndelsen var formålet med projektet, at vise en hverdag der ikke

handlede om konflikten, men konflikten sniger sig ind overalt i livet på Vestbredden. Oplev en udstilling som med en blanding af portrætter og hverdagsscenarier viser den almindelige palæstinensers liv.

Ny bydelsplan for 2017-20

Christianshavn er en aktiv og grøn bydel hvor forskellighed ses som en styrke.

Bydelsplanen for Christianshavn 2017-2020 er nu færdig og godkendt.

Formålet med bydelsplanen er at lave en beskrivelse af Christianshavn, der kan sætte retning for arbejdet de kommende år. I lokaludvalget forsøger vi hele tiden at have en finger på pulsen i forhold til det, der foregår i vores bydel. Derfor har vi i arbejdet benyttet os af borgernes mange input, som vi har fået i løbet af året. Vi håber, at Borgerrepræsentationen og forvaltningerne vil bruge bydelsplanen, så vi sammen kan indfri lokaludvalgets visioner for Christianshavn.

Bydelsplanen blev endelig vedtaget i Borgerrepræsentationen torsdag den 12. oktober, og den skal i de kommende fire år fungere som et inspirationskatalog for Borgerrepræsentationen, forvaltningerne og lokaludvalget.

Repræsentanter for Christianshavns Lokaludvalg var med til præsentationen af bydelsplanen på Rådhuset den 25. oktober.

Bydelsplanen behandler de vigtigste forhold for en balanceret udvikling af Christianshavn med vægt

på sammenhængskraften i bydelen

Der er fokus på Boliger, Erhverv, Beskæftigelse, Trafik, Kultur, Børn og unge, Sociale forhold, Sundhed, Grøn omstilling og klimasikring.

Asbjørn Kaasgaard
Tovholder for Lokaludval-

gets Bydelsplangruppe

Planen kan læses på hjemmesiden: christianshavnslokaludvalg.kk.dk og den kan fås i en trykt udgave ved henvendelse til lokaludvalget.

Foto: Poul

En grønthandler til forskel

Michelle - Grønthandler i SuperBrugsen, Christianshavns torv

Du kan hver dag få råd, hjælp og inspiration fra din lokale grønthandler. Grønthandleren har et stort, varieret og bredt udvalg af frisk frugt og grønt, og savner du noget, så spørger du bare.

Super
Brugsen

Åbent alle dage 8-22